

13.09.2022

Kokousaika 13.09.2022 16:15 - 18:05

Kokouspaikka Fredriksberg, B-talo (Konepajankuja 3, 2. kerros) / Sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Arhinmäki, Paavo
Suomalainen, Nina (etänä) apulaispormestari
varapuheenjohtaja
esteellinen: 157 §

Ahmed, Mahad (etänä)
Harkimo, Joel (etänä)
Honkasalo, Veronika
Kärkkäinen, Eeva
Laaksonen, Heimo
Makkonen, Teija
Tuomi-Nikula, Tuomas
Asko-Seljavaara, Sirpa
Kivinen, Jonne
Korpelainen, Lukas
Miettinen, Nina

varajäsen
varajäsen
varajäsen
varajäsen
esteellinen: 149 §, 157 §

Muut

Laine-Hendolin, Kirsti hallintojohtaja
vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-
johtaja
Heiskanen, Reetta vs. kulttuurijohtaja
Loikkanen, Tarja liikuntajohtaja
esteellinen: 149 §, 157 §
Vatka, Mikko nuorisoasiainjohtaja
Vänttinen, Katri kirjastopalvelujen johtaja
esteellinen: 157 §
Eranka, Essi (etänä) viestintä- ja markkinointipäällikkö
tiedottaja
Nera, Miska hallintoasiantuntija
Palamaa, Pirjo hallintosihteeri
tekninen avustaja
Wadud, Ehan nuorisoneuvoston edustaja
Malmberg, Mika talous- ja suunnittelupäällikkö
asiantuntija

13.09.2022

saapui 17:04, poistui 17:09, saapui
17:12, poistui 17:24, läsnä: 158 §,
159 §

Puheenjohtaja

Paavo Arhinmäki

apulaispormestari
143 - 165 §

Esittelijät

Paavo Arhinmäki

apulaispormestari
143 §

Kirsti Laine-Hendolin

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala-
johtaja, hallintojohtaja
144 - 149 §, 157 - 160 §

Katri Vääntinen

kirjastopalvelujen johtaja
150 §

Tarja Loikkanen

liikuntajohtaja

151 - 156 §, 161 §

Mikko Vatka

nuorisoasiainjohtaja
162 - 165 §

Pöytäkirjanpitäjä

Miska Nera

hallintoasiantuntija
143 - 165 §

13.09.2022

---

§	Asia	
143	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
144	Asia/2	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen
145	Asia/3	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunkiympäristön toimialalle liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnoksesta vuosiksi 2023–2032
146	Asia/4	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien toimistotilojen tarpeen arviointia ydinkeskustassa
147	Asia/5	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Harjun nuorisotalon perusparantamista
148	Asia/6	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Seija Muurisen ym. talousarvioaloitteesta koskien yleisö-wc:tä Katajanokan jalkapallokentän lähelle
149	Asia/7	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan ym. talousarvioaloitteesta liikunnan laitosavustusten nostamiseksi vuodelle 2023
150	Asia/8	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Kalasataman kirjaston suunnittelua
151	Asia/9	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Harry Bogomoloffin ym. talousarvioaloitteesta koskien jääurheilun harrastamisen tuen lisäämistä
152	Asia/10	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Harry Bogomoloffin ym. talousarvioaloitteesta koskien lasten jääliikunnan harrastamisen tuen lisäämistä
153	Asia/11	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ym. talousarvioaloitteesta käymälän, pukutilojen ja maisemaan sopivan valvojakopin rakentamisesta Tuorinniemen uimarannalle
154	Asia/12	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta ulkokuntosalien suunnitelmasta, mm. Lauttasaareen ja muualle Helsinkiin

13.09.2022

-
155	Asia/13	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien tekojäärä-radan rakentamista Vuosaareen vuonna 2023
156	Asia/14	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien teko-jäärä-radan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon
157	Asia/15	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle kult-tuurin ja liikunnan laitosavustuksista vuodelle 2023
158	Asia/16	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2023
159	Asia/17	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2023–2025
160	Asia/18	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Keskustan valtuustoryhmän aloitteesta asukkaiden vaikutusmahdolti-suuksien parantamiseksi asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen
161	Asia/19	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Teija Makkosen ym. valtuustoaloitteesta Helsingin kaikkien yläkoulujen liittämistä mukaan Urhean yläkoulutoiminnan liikuntälä-hikouluiksi
162	Asia/20	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Matias Pajulan toivomusponnosta koskien nuorten aloite-järjestelmän ongelmakohtien korjaamista
163	Asia/21	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponnosta nuorten vaikuttami-sen mahdollisuuksien ja tiedottamisen monipuolistamiseksi
164	Asia/22	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta koskien nuorten aloitejär-jestelmän parantamista
165	Asia/23	Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta toimivien ja nuoret ta-voittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä

§ 143

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsi pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Lukas Korpelainen ja Sirpa Asko-Seljavaara sekä varatarkastajiksi jäsenet Eeva Kärkkäinen ja Nina Miettinen.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsi puheenjohtajan ehdotuksesta yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Outi Alanko-Kahiluodon sijasta Lukas Korpelaisen ja Dani Niskasén sijasta Sirpa Asko-Seljavaaran sekä varatarkastajaksi Shawn Huffin sijasta Nina Miettisen.

Esittelijä

apulaispormestari
Paavo Arhinmäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta valitsee pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet Outi Alanko-Kahiluoto ja Dani Niskanen sekä varatarkastajiksi jäsenet Eeva Kärkkäinen ja Shawn Huff.

Esittelijä

apulaispormestari
Paavo Arhinmäki

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/2

§ 144

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan päätösten seuraaminen

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten tekemiä päätöksiä:

Vs. toimialajohtaja

9.9.2022, 46 §

Keskustakirjasto Oodin toimitilapalvelujen hankinta v. 2023 - 2024 (optiokausi 2025 - 2026)

9.9.2022, 47 §

Luottokortin hankinta erälle läntisen nuorisotyön työntekijöille

Hallintojohtaja

6.9.2022, 13 §

Tutkimuslupa, Youth In Urban Space Developments pre and post Corona, how municipalities and youth work could deal with them - hanketta varten

Kirjastopalvelukokonaisuus

Keskustakirjaston johtaja

8.9.2022, 4 §

Keskustakirjasto Oodin poikkeusaukioloaika 11.11.2022

Kulttuuripalvelukokonaisuus

Vs. kulttuurijohtaja

6.9.2022, 9 §

Tilojen vuokraaminen Tilajako Oy:lle Vuosaarentie 7

Taidemuseon johtaja

8.9.2022, 44 §

Taideteoslaina taidemuseolta Tampereen taidemuseolle, Valoa ja virtaa - Dimensio 50 vuotta, 8.10.2022 - 8.1.2023

8.9.2022, 45 §

Taideteoslaina taidemuseolta Nykytaiteen museo Kiasmalle, Markus Copper, 11.11.2022 - 26.2.2023

13.09.2022

Asia/2

8.9.2022, 46 §

Taideteoslaina taidemuseolta Oulun taidemuseolle, Tanssi! Liikettä kuvataiteessa 1880 - 2022, 8.10.2022 - 15.1.2023

8.9.2022, 46 §

Taideteoslaina taidemuseolta Järvenpään taidemuseolle, Riihitien ateljeerivitalo - moderni taiteilijayhteisö, 15.10.2022 - 26.2.2023

Liikuntapalvelukokonaisuus

Liikuntapaikkapäällikkö

5.9.2022, 44 §

Maa-alueen vuokraus Käpylän liikuntapuiston yhteydestä Kalasatamasta Pasilaan -hankkeen työmaatukikohdaksi

Ulkoilupalvelupäällikkö

9.9.2022, 48 §

Aluspaikan vuokraaminen Pohjoisrannan kotisatamasta FRS Finland Oy:lle

Nuorisopalvelukokonaisuus

Läntisen nuorisotyön aluepäällikkö

9.9.2022, 10 §

Toimivallan siirtäminen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla läntisen nuorisotyöalueen työntekijöille hankintojen tekemisessä

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Lisätiedot

Pirjo Palamaa, hallintosihteeri, puhelin: 09 310 87764
pirjo.palamaa(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohta-

13.09.2022

Asia/2

ja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan viranhaltijapäätökset julkaistaan kokonaisuudessaan internetissä, siltä osin kuin ne eivät sisällä salassa pidettäviä ja henkilötietoja, osoitteessa:

[Viranhaltijapäätökset | Helsingin kaupunki](#)

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Laura Aalto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 145

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunkiympäristön toimialalle liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelma-luonnoksesta vuosiksi 2023–2032

HEL 2022-010265 T 02 02 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntapaikat ja ulkoilualueet -ohjelmaan osoitettu raami ei ole riittävä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esittämä pysyvä tasokorotus liikuntapaikkarakentamiseen, 14 miljoonaa euroa vuosittain, ei ole toteutuksessa seuraavan kymmenen vuoden aikana yhtenäkin vuotena. Tämän lisäksi maarakennusalan kustannukset ovat nousseet kokonaisuutena vuodessa lähes 20 prosenttia ja esimerkiksi päällysteiden osalta jopa 35 prosenttia.

Ohjelman ulkopuolelle jää runsaasti perusparannustarpeita eri puolilla kaupunkia ja muutamia keskeisiä uudis- ja laajennushankkeita. Välttämättömiä perusparannuksia pystytään toteuttamaan vain osittain. Raamin riittämättömyys vaikuttaa myös ohjelmassa olevien hankkeiden toteutusaikataulujen myöhästymiseen asukkaiden ja palvelutuotannon kannalta. Keskeisiä ongelmia on Herttoniemen liikuntapuiston perusparantamisen vaikeistamisen venyminen siten että liikuntapuisto on käytännössä seitsemän vuotta osittain työmaa-alueita. Vuosaarenlahden venesataman laajennus ei ehdi valmistumaan riittävän ajoissa, jotta se voisi toimia Puotilanrannan venesatamien väistö- ja korvaavana satamana. Haagan liikuntapuiston aikaistaminen olisi myös tarpeen Steiniuksen kentän alueelle suunnitellun täydennysrakentamisen johdosta.

Ohjelmasta puuttuvista lähivuosien hankkeista keskeisin on Oulunkylän tekojärädan peruskorjaus, joka on toteutettava samanaikaisesti huoltorakennuksen perusparantamisen aiheuttaman palvelukatkon aikana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan keskeinen huoli on, että veneiden talvisäilytys alueiden rakentamiseen ei ohjelmassa ole riittävästi hankkeita Tolkkisen veneiden talvisäilytysalueen lisäksi. Hankkeiden puuttuminen liittyy rahoituksen lisäksi vielä konkreettisemmin soveltuvien kaavoitettujen alueiden puutteeseen. Tilanteen parantaminen vaatisi kaupungilta kokonaisvaltaisempaa ratkaisua asialle.

Kymmenen vuoden ohjelmaan on noussut uutena hankkeena kaupungin osuus Ruukinlahdenpuiston länsiosaan kaavoitetun kentän pohjarakentamisesta. Tähän saakka liikuntapalvelut ovat toteuttaneet linjaus-

ta, jossa seuroille tarjotaan olemassa olevat olosuhteet oman hankkeensa toteuttamiseksi eikä vastaavia investointeja olla rahoitettu liikuntapaikkarakentamisen ohjelmasta. Vastaavanlaisia odotuksia kaupungin rahoittamasta osuudesta on odotettavissa jatkossakin, jos hankkeen toteuttamiseen osallistutaan.

Uusina hankkeina mukana on myös Vuosaarenlahden venesataman laajennus ja pieni, mutta merkityksellinen venesatamien laiturien sähköjen perusparannus, jota on jatkossa tarkoitus edistää myös laiturien uusimisesta riippumattomasti sekä veneväylien turvamerkkien uusiminen älymerkeiksi.

Kaupunkiudistusalueilla on useita merkittäviä liikunnan uudisrakentamis- ja laajennushankkeita, jotka parantavat liikunnan olosuhteita näillä alueilla. Nämä hankkeet olisivat toteutuskelpoisia aikaisemminkin, mutta investointiraamin mukaiset aikataulut siirtävät toteutusta strategiakauden ulkopuolelle. Malminkartanon kentän toteutus on ohjelmoitu vuodelle 2030, Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus ja laajennus vuosille 2027–2029, Ojapuiston liikuntapuisto vuosille 2027–2028 ja Kivikon liikuntapuiston lähiliikuntapaikan toteutus vuodelle 2023, mutta muut osa-alueet toteutuvat vasta 2020-luvun loppupuolella ja 2030-luvun alkupuolella. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa huomioimaan liikuntapaikkojen ja ulkoilueiden rakentamishjelmassaan sekä irtaimen omaisuuden hankinnossaan lähiliikuntapaikkaohjelman toteuttamiseen riittävä budjetointi vuodesta 2023 eteenpäin.

Merkittävää huolta ja painetta investointien jälkeisten tulevien vuosien käyttö- ja ylläpitovaiheen käyttötalousbudjetteihin aiheuttaa energiakustannusten viimeaikainen merkittävä nousu erityisesti energiaintensiivisten tekojäärajojen osalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aikaisemmin jo todennut, että Helsingissä on pulaa lämmitettävistä talvikäyttöisistä jalkapallokentistä. Rakentamishjelmaluonnoksessa ei ole kuitenkaan yhtään tällaista hanketta. Lautakunnan mielestä listalla tulisi olla myös jalkapallon talviharjoittelua parantavia hankkeita. Vuoden 2022 rahoituksella selvitetään lämmitettävän tekonurmen toteutusmahdollisuuksia energiatehokkaammalla maalämmön hyödyntämisellä.

Lautakunta toteaa, että toimialalle suunnattavissa investoinneissa pitää vahvasti priorisoida energiatehokkuutta ja energian säästöä edistäviä investointeja. Lautakunnan mielestä tällaisiin toimiin pitää ohjata merkittävästi lisää investointimäärärahoja. Energiatehokkuuteen ja energian säästöön panostaminen madaltaa energiaintensiivisen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttötalouden kustannuksia ja edistäisi kaupun-

kistrategian hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.

Käsittely

Vastaehdotus 1:

Paavo Arhinmäki: Lisätään uusi kappale (9b):

”Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aikaisemmin jo todennut, että Helsingissä on pulaa lämmitettävistä talvikäyttöisistä jalkapallokentistä. Rakentamishjelmaluonnoksessa ei ole kuitenkaan yhtään tällaista hanketta. Lautakunnan mielestä listalla tulisi olla myös jalkapallon talviharjoittelua parantavia hankkeita.”

Ja tämän tekstin perään siirretään kappaleen yhdeksän (9) toinen virke.

Kannattaja: Lukas Korpelainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen 1 yksimielisesti.

Vastaehdotus 2:

Nina Miettinen: Lisätään uusi kappale (10):

”Lautakunta toteaa, että toimialalle suunnattavissa investoinneissa pitää vahvasti priorisoida energiatehokkuutta ja energian säästöä edistäviä investointeja. Lautakunnan mielestä tällaisiin toimiin pitää ohjata merkittävästi lisää investointimäärärahoja. Energiatehokkuuteen ja energian säästöön panostaminen madaltaa energiaintensiivisen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan käyttötalouden kustannuksia ja edistäisi kaupunkistrategian hiilineutraalisuustavoitteen saavuttamista vuoteen 2030 mennessä.”

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

Vastaehdotus 3:

Nina Miettinen: Lisätään kappaleen 8 loppuun:

”Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pyytää kaupunkiympäristölautakuntaa huomioimaan liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden rakentamishjelmassaan sekä irtaimen omaisuuden hankinnoissaan lähiliikuntapaikkaohjelman toteuttamiseen riittävä budjetointi vuodesta 2023 eteenpäin.”

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen 3 yksimielisesti.

13.09.2022

Asia/3

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Teija Makkonen

Ei-äännet: 12

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Jonne Kivinen, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Nina Miettinen, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783

matti.kuusela(a)hel.fi

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791

petteri.huurre(a)hel.fi

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901

stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 TAE23 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Liikuntapaikat ja ulkoilualueet -ohjelmaan osoitettu raami ei ole riittävä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esittämä pysyvä tasokorotus liikuntapaikkarakentamiseen, 14 miljoonaa euroa vuosittain, ei ole toteutmassa seuraavan kymmenen vuoden aikana yhtenäkkään vuotena. Tämän lisäksi maarakennusalan kustannukset ovat nousseet kokonai-

13.09.2022

suutena vuodessa lähes 20 prosenttia ja esimerkiksi päällysteiden osalta jopa 35 prosenttia.

Ohjelman ulkopuolelle jää runsaasti perusparannustarpeita eri puolilla kaupunkia ja muutamia keskeisiä uudis- ja laajennushankkeita. Välttämättömiä perusparannuksia pystytään toteuttamaan vain osittain. Raamin riittämättömyys vaikuttaa myös ohjelmassa olevien hankkeiden toteutusaikataulujen myöhästymiseen asukkaiden ja palvelutuotannon kannalta. Keskeisiä ongelmia on Herttoniemen liikuntapuiston perusparantamisen vaiheistamisen venyminen siten että liikuntapuisto on käytännössä seitsemän vuotta osittain työmaa-alueita. Vuosaarenlahden venesataman laajennus ei ehdi valmistumaan riittävän ajoissa, jotta se voisi toimia Puotilanrannan venesatamien väistö- ja korvaavana satamana. Haagan liikuntapuiston aikaistaminen olisi myös tarpeen Steiniuksen kentän alueelle suunnitellun täydennysrakentamisen johdosta.

Ohjelmasta puuttuvista lähivuosien hankkeista keskeisin on Oulunkylän tekojääradan peruskorjaus, joka on toteutettava samanaikaisesti huoltorakennuksen perusparantamisen aiheuttaman palvelukatkon aikana.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan keskeinen huoli on, että veneiden talvisäilytys alueiden rakentamiseen ei ohjelmassa ole riittävästi hankkeita Tolkkisen veneiden talvisäilytysalueen lisäksi. Hankkeiden puuttuminen liittyy rahoituksen lisäksi vielä konkreettisemmin soveltuvien kaavoitettujen alueiden puutteeseen. Tilanteen parantaminen vaatisi kaupungilta kokonaisvaltaisempaa ratkaisua asialle.

Kymmenen vuoden ohjelmaan on noussut uutena hankkeena kaupungin osuus Ruukinlahdenpuiston länsiosaan kaavoitetun kentän pohjarakentamisesta. Tähän saakka liikuntapalvelut ovat toteuttaneet linjauksia, jossa seuroille tarjotaan olemassa olevat olosuhteet oman hankkeensa toteuttamiseksi eikä vastaavia investointeja olla rahoitettu liikuntapaikkarakentamisen ohjelmasta. Vastaavanlaisia odotuksia kaupungin rahoittamasta osuudesta on odotettavissa jatkossakin, jos hankkeen toteuttamiseen osallistutaan.

Uusina hankkeina mukana on myös Vuosaarenlahden venesataman laajennus ja pieni, mutta merkityksellinen venesatamien laiturien sähköjen perusparannus, jota on jatkossa tarkoitus edistää myös laiturien uusimisesta riippumattomasti sekä veneväylien turvamerkkien uusiminen älymerkeiksi.

Kaupunkiuudistusalueilla on useita merkittäviä liikunnan uudisrakentamis- ja laajennushankkeita, jotka parantavat liikunnan olosuhteita näillä alueilla. Nämä hankkeet olisivat toteutuskelpoisia aikaisemminkin, mutta investointiraamin mukaiset aikataulut siirtävät toteutusta strategiakauden ulkopuolelle. Malminkartanon kentän toteutus on ohjelmoitu

13.09.2022

Asia/3

vuodelle 2030, Ala-Malmin liikuntapuiston peruskorjaus ja laajennus vuosille 2027–2029, Ojapuiston liikuntapuisto vuosille 2027–2028 ja Kivikon liikuntapuiston lähiliikuntapaikan toteutus vuodelle 2023, mutta muut osa-alueet toteutuvat vasta 2020-luvun loppupuolella ja 2030-luvun alkupuolella.

Merkittävää huolta ja painetta investointien jälkeisten tulevien vuosien käyttö- ja ylläpitovaiheen käyttötalousbudjetteihin aiheuttaa energiakustannusten viimeaikainen merkittävä nousu erityisesti energia intensiivisten tekojääratojen osalta. Vuoden 2022 rahoituksella selvitetään lämmitettävän tekonurmen toteutusmahdollisuuksia energiatehokkaammalla maalämmön hyödyntämisellä.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristön toimiala on valmistellut tiiviissä yhteistyössä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala kanssa osana talousarvioehdotuksen valmistelua ehdotuksen liikuntapaikat ja ulkoilualueet - rakentamishjelmasta 2023–2032.

Talousarvioehdotuksen valmisteluprosessin mukaisesti toimialalautakunnilta ei pyydetä lausuntoa. Investointiohjelmien merkittävyyden ja vaikuttavuuden johdosta palveluverkon pitkän aikavälin suunnitteluun ja talousarvioon kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta lausuu talonrakentamisen ohjelmista sekä liikuntapaikka ja ulkoilualueiden rakentamishjelmaluonnoksesta. Talonrakentamisen ohjelmien lausunto käsitellään omana erillisenä kohtanaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ymmärtää, että hankkeiden kustannustason nousu edellyttää rakentamishjelmien ja hankkeiden ohjelmointien uudelleen tarkastelua ja aikataulujen sovittamista investointiraamiin.

Liikuntapaikkarakentamista toteutetaan usealta investointien alakohdalta. Talousarviokohdan 8 04 Liikuntapaikka- ja ulkoilualueet lisäksi projektialueiden liikuntapaikat ja venesatamat rahoitetaan alakohdalla 8 08 sekä kaupunki-uudistusalueiden liikuntapaikat rahoitetaan alakohdalla 8 09 kaupunki-uudistus. Myös 8 10 Suuret liikennehankkeet -kohdalla rahoitetaan pieni osa Kruunusillat-hankkeeseen liittyvästä venesataman investoinnista. Näihin kaikkiin liittyvät tilahankkeet rahoitetaan omalta alakohdaltaan 8 02.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783

13.09.2022

Asia/3

matti.kuusela(a)hel.fi
Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 TAE23 Liikuntapaikat ja ulkoilualueet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 125

§ 146

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien toimistotilojen tarpeen arviointia ydinkeskustassa

HEL 2022-003332 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa Helsingin kaupungin toimialojen toimistotilojen tarpeen arviointia. Toimistotilojen tarpeen arviointiin pitäisi kuitenkin ottaa ydinkeskustaa laajempi alue mukaan tarkasteluun.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on jo aktiivisesti toteuttanut aloitteen ajatusta ja luopunut ydinkeskustassa sijainneesta 765 m² suuruisesta toimistotilastaan 31.12.2018. Toimialalla on ydinkeskustassa enää käytössä ydintoiminnalle keskeisiä palvelutiloja, joissa on asiakastilojen lisäksi palveluun kiinteästi liittyviä tarpeellisia pienempiä toimistotiloja. Laajempi tarkastelualue mahdollistaisi kaupunkitasoiset toimistotilaratkaisut

Helsingin kaupunki työnantajana reagoi työelämän muutoksiin nopeasti ja päivitti suhtatumistaan toukokuussa 2021 entistä myönteisemmäksi joustaviin työn järjestelyihin sisältäen monipaikkaisen työn tekemisen tehtävissä, joihin se sopii. Kokemuseräisesti arvioituna vaikuttaa siltä, että muualla kuin toimistolla tehtävän työn osuus tulee jäämään huomattavasti aiempaa korkeammalle tasolle. Tarkempi arviointi toimistotilojen käytöstä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on tarkoitus toteuttaa syksyllä 2022.

Tarve laatia selvitys kaupungin tulevien vuosien toimistotilarpeista ja niiden optimaalisesta sijoittumisesta on tunnistettu myös kanslian ja toimialojen yhteistyössä tilahankkeiden ohjausryhmässä. Arviointi tarvetta vauhdittaa monipaikkaisen työn lisääntymisen lisäksi myös talonrakentamisohjelmaan kaupungintalokortteleihin on ohjelmoitu noin 70 miljoonan euron perusparannushankkeiden tarve seuraavalle 10 vuodelle.

Kaupungin tulevien vuosien toimistotilarpeiden selvittämisen jälkeen on tärkeitä arvioida niiden sijainteja kuulemalla sekä työntekijöiden toiveita työn tekemisen ympäristöjen suhteen että arvioida kaupungin omien ratkaisujen vaikutusta ydinkeskustan elinvoimaisuuden, elävyyden, houkuttelevuuden ja vetovoiman palauttamisen kannalta.

Nykyisessä murrostilanteessa tarvittun toimistotilan määrää tai laadullisia ominaisuuksia ei todennäköisesti pystytä tarkasti suunnittelemaan pitkällä aikavälillä. Kaupungin on tarpeen etsiä joustavia ratkaisuja, niin tilojen kuin niihin liittyvien sopimusten suhteen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin toimialojen organisaatioiden toimistotilojen tarve ydinkeskustassa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta toimistotilojen tarpeen arvioinnista ydinkeskustassa. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta, kaupunkiympäristölahtakunnalta ja sosiaali- ja terveystalautakunnalta.

Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritelmäriin sekä sisältyvät- kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

13.09.2022

Asia/4

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin toimialojen organisaatioiden toimistotilojen tarve ydinkeskus-
tassa, Nygård-Peltola Mia

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 129

§ 147

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Har- jun nuorisotalon perusparantamista

HEL 2022-003337 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunnan talousarvioesityksen talonrakennus-
hankkeiden rakentamishjelmaan vuosiksi 2023–2032 ollaan osoitta-
massa Harjun nuorisotalon suunnittelulle ja toteutukselle yhteensä 4,0
miljoonaa euroa. Rakentaminen on aikataulutettu esityksessä 1/2031 –
12/2031, josta muodostuu hankkeen viitteellinen aikataulu, jossa han-
kesuunnittelulle on varattu vuosi 2029 ja tarkempaa suunnittelua ja ra-
kentamisen valmistelua tehdään vuonna 2030.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemys on, että hankkeen aikais-
taminen ehdotetusta aikataulusta viidellä vuodella pitäisi olla realistista,
jolloin hankesuunnittelua tehtäisiin vuonna 2024 ja tarkempaa suunnit-
telua ja rakentamisen valmistelua vuonna 2025 ja varsinainen raken-
taminen vuonna 2026.

Harjun nuorisotalon tulevan toiminnan käyttösuunnitelman laatiminen
käynnistyy syksyllä 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopal-
velukokonaisuuden käynnistämänä. Käyttösuunnitelmasta voidaan siir-
tyä perusparannuksen tilahankkeen tarveselvityksen laatimiseen jous-
tavasti, jolloin aikataulun aikaistaminen on realistista. Tulevaa tarvetta
arvioidaan käyttösuunnitelmasta nuorisotilaa laajemmasta näkökulmas-
ta.

Käsittely

Vastaehdotus:

Teija Makkonen: Vastaehdotus:

Korvataan kappale 3 ja 4 seuraavilla:

Harjun nuorisotalon tulevan toiminnan käyttösuunnitelman laatiminen
käynnistyy syksyllä 2022 kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopal-
velukokonaisuuden käynnistämänä. Tulevaa tarvetta arvioidaan käyttö-
suunnitelmasta nuorisotilaa laajemmasta näkökulmasta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan hankkeen ai-
kaistaminen ehdotetusta aikataulusta esimerkiksi viidellä vuodella voi
olla realistista, jos käyttösuunnitelmasta nousee esiin tarve aikaistami-

13.09.2022

Asia/5

selle, jolloin hankesuunnittelua tehtäisiin vuonna 2024 ja tarkempaa suunnittelua ja rakentamisen valmistelua vuonna 2025 ja varsinainen rakentaminen vuonna 2026.

Mikäli käyttösuunnitelmasta ei nouse esiin käyttötarvetta, tai Harjun peruskorjausta ei saada mahdutettua kaupungin talonrakentamisen investiohjelmaan lähivuosille, niin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo myös, että Harjun nuorisotalosta voidaan luopua ja suojeltu kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus voisi saada uuden omistajan avulla uuden sisällön, joka täydentää parhaalla tavalla alueen palvelutarjontaa. Ei ole tarkoituksenmukaista, että rakennuksen korjaaminen viivästyy tai, että rakennus jää lopulta vajaakäytölle.

Teija Makkosen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi
Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Harjun nuorisotalon peruskorjaus, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta Harjun nuorisotalon perusparantamisesta. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnois-

13.09.2022

Asia/5

sa on selvittävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvät-
kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Mikko Vatka, nuorisoasiainjohtaja, puhelin: 310 71252
mikko.vatka(a)hel.fi
Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Harjun nuorisotalon peruskorjaus, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 130

13.09.2022

Asia/6

§ 148

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Seija Muurisen ym. talousarvioaloitteesta koskien yleisö- wc:tä Katajanokan jalkapallokentän lähelle

HEL 2022-001513 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää yleisö-wc:n sijoittamista Katajanokan jalkapallokentän läheisyyteen hyvänä ajatuksena. Katajanokan Laivastopuiston kentän toiminnasta ja mahdollisesta edelleen kehittämisestä vastaa kaupunkiympäristön toimiala, josta saatujen tietojen mukaan voimassa olevassa investointiohjelmassa ei ole varausta city-wc:n rakentamiseksi Katajanokan jalkapallokentän lähelle. Kaupunkiympäristön toimialan käymäläverkostoon varatut rahat mahdollistavat vuosittain 1-2 kohteen perusparannuksen tai rakentamisen. Verkoston kehittämiseen liittyviä tarpeita, toiveita ja odotuksia on huomattavasti enemmän.

Vuoden 2020 kesällä valmistunut Katajanokan Laivastopuiston kentän ja ympäröivien kasvillisuusalueiden peruskorjaus on puistokentän perusparantamisesta, joka innostanut seuroja ja asukkaita liikkumaan. Peruskorjauksessa epätasainen ja usein märkä ja pehmeä nurmikenttä muutettiin hiekkatekonurmipintaiseksi. Kentän tasaus ja kuivatus suunniteltiin uudelleen niin, että vesi ei jää seisomaan kentän pintaan ja ympäristöön. Kentän käytettävyyttä lisättiin ja turvallisuutta parannettiin valaistuksen asentamisella, paremmilla aidoilla, turvallisuusnormit täyttävillä jalkapallomaaleilla, uusilla runkolukittavilla pyörätelineillä ja kentän reunalle asennetuilla roska-astioilla.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, yleisö-wc Katajanokan jalkapallokentän lähelle, Muurinen Seija

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Seija Muurisen talousarvioaloitteesta koskien yleisö-wc:n rakentamista Katajanokan jalkapallokentän lähelle. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvätkö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Matti Kuusela, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87783
matti.kuusela(a)hel.fi
Hannu Airola, projektipäällikkö, puhelin: 310 87743
hannu.airola(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, yleisö-wc Katajanokan jalkapallokentän lähelle, Muurinen Seija

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 132

§ 149

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Sydänmaan ym. talousarvioaloitteesta liikun- nan laitosavustusten nostamiseksi vuodelle 2023

HEL 2022-003318 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että Helsingin uimahallien kerta- ja sarjalippujen maksut pysyvät kohtuuhintaisina kaupunkilaisille. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa kuitenkin, että laitosavustusten nostamista ei ole mahdollista toteuttaa Helsingin kaupungin 2023 taloussuunnitelman raamin rajoissa. Laitosavustusten nostamisessa tulisi lisäksi tarkastella määrärahan riittävyyttä kaikkien uimahallien ja myös muiden laitosten osalta.

Liikunnan ja kulttuurin laitosavustuksilla tarkoitetaan pääsääntöisesti konserniohjauksen piirissä olevia toimijoita liikunnan ja kulttuurin toimialoilta. Helsingin kaupunkikonsernin ohjaukseen kuuluvat yhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvalta. Kulttuurin ja liikunnan laitosavustusten piiriin kuuluu myös joukko muita toimijoita, joihin kaupungilla on erityissuhde. Talousarvioon merkityt liikunnan laitosavustusten piirissä olevat laitokset ja säätiöt ovat Helsinki Stadion Oy, Jääkentäsäätiö sr, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Stadion-säätiö sr, Urhea-säätiö sr, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Lisäksi talousarviossa mainittujen ”muut laitosavustukset” piirissä on vuonna 2022 ollut Nuorisojääkenttä Oy sekä Lauttasaaren yhteiskoulun kannatusyhdistys ry:n uimahalli, Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyhtiön uimahalli. Näiden kolmen laitoksen osalta perusteena avustukselle ovat olleet uimahalli- ja jäähallitoiminnan korkeat ylläpito-kustannukset.

Kaupungin tytäryhteisöjen (Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy) lisäksi ”muut laitosavustukset” piirissä vuonna 2022 olleet Lauttasaaren ja Suomalaisen Yhteiskoulun uimahallit täydentävät kaupunkilaisille tarjolla olevaa uimahallitarjontaa, sillä näillä alueilla ei ole kaupungin tai kaupunkikonsernin laitosten uimahalleja.

Vuonna 2022 liikunnan laitosavustuksia myönnettiin yhteensä 15 355 904 euroa, josta Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:lle 605 000 euroa, Urheiluhallit Oy:lle 4 000 000 euroa ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:lle 2 340 000 euroa.

Laitosavustuksia arvioitaessa otetaan huomioon yhtiöiden taloustiedot ja niiden kehitys usean vuoden ajalta. Lisäksi keväällä 2022 yhtiöiden kanssa on pidetty tilannekatsaukset ja vielä syksyllä 2022 on pyydetty päivitetty, yhtiöiden maksuvalmiutta koskevat laskelmat. Taloustietojen tarkasteluun on kuulunut myös sähkö- ja energiakustannusten sekä henkilöstökustannusten tarkastelu (millaisen osuuden ne muodostavat menorakenteesta ja millainen vaikutus niiden nousulla on yhtiön menorakenteeseen).

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti liikunnan harrastamiseen ja rajoitusten ja sulkujen myötä harrastamisen mahdollisuuksiin erityisesti sisäliikuntatiloissa. Koronapandemialla oli myös suuri vaikutus tapahtumasektorin toimintaan ja toimintaedellytyksiin. Mitä suurempi osuus toiminnasta rahoitettiin pääsylipputuloilla ja tapahtumilla, sitä voimakkaampi heijastusvaikutus koronapandemian rajoituksilla oli toimintaan. Vuonna 2021 kaupunki kompensoi pandemiatilanteesta aiheutuvia tulonmenetyksiä varaamalla kaupunginhallituksen käyttövaroihin 10 miljoonan euron määrärahan sellaisiin koronaepidemiasta aiheutuviin menoihin, joita valtio ei ole talousarviossaan varautunut kompensoimaan erillisinä käyttötalouden valtionavustuksina.

Vuoden 2023 osalta erityisesti energian hinnan voimakkaan nousun aikauttaman epävarmuuden ja siitä mahdollisesti aiheutuva taloudellisen aseman heikkeneminen ja siitä johtuva lisärahoituksen tarve ja sen mahdollinen korvaaminen tulisi arvioida erikseen tarveperusteisesti. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitosisavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä. Helsingin kaupunki tarkastelee liikunnan ja kulttuurin laitosten mahdollista lisätukea 2023 tarveperusteisesti

Käsittely

Esteelliset: Nina Miettinen, Tarja Loikkanen
Esteellisyyksien syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti-Laine Hendolin

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikunnan laitosavustusten nostaminen, Sydänmaa Johanna

Muutoksenhaku

13.09.2022

Asia/7

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Johanna Sydänmaan ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n, Urheiluhallit Oy:n ja Vuosaaren Urheilutalo Oy:n laitosavustusten nostamista. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvät- kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti-Laine Hendolin

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikunnan laitosavustusten nostaminen, Sydänmaa Johanna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 131

§ 150

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mari Holopaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien Kalasataman kirjaston suunnittelua

HEL 2022-003334 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että asukasmäärältään nopeasti kasvavan Kalasataman kirjaston tarve on tunnistettu. Tiedossa oleva vuoden 2023 talousarvion raami ei kuitenkaan mahdollista kirjaston toteuttamista vuonna 2023. Tästä syystä hanke siirretään vuodelle 2024. Kirjaston suunnittelu jatkuu, hankkeen tarvekuvaus on valmistelussa ja tarkempi palvelukonseptin suunnittelu käynnistyy syksyllä 2022 osallistavalla prosessilla alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden kanssa.

Tavoitteena on saada uudelle kirjastolle talousarviovaraus vuonna 2024. Kertaluonteisten suunnittelu- ja varustamiskustannusten lisäksi tulee varautua myös 4–5 työntekijän henkilöstökuluihin sekä jatkuviin tilakustannuksiin, jotka tarkentuvat suunnittelun edetessä.

Kalasataman ja viereisten asuinalueiden asukasmäärän ennakoidaan kasvavan 17 000:lla vuoteen 2035 mennessä. Lasten ja nuorten osuus tulee olemaan noin viidesosa alueen väestöstä. Myös senioreiden määrä kasvaa. Lähimmät kirjastot Vallilassa ja Kalliossa ovat hankalien liikenneyhteyksien päässä. Tällä hetkellä kirjastoauto pysähtyy Kalasatamassa kaksi kertaa viikossa, ja Kalasatama on kaupungin vilkkain kirjastoauton pysäkki. Toteutuessaan Kalasataman kirjasto takaa turvallisen ja helposti saavutettavan kirjastokokemuksen niin alueella asuville lapsiperheille, yksin asioiville koululaisille kuin päiväkotijäsenille ja kouluryhmillekin. Myös alueen seniorit ja erityisryhmät hyötyvät kirjaston esteettömästä lähipalvelusta. Kalasataman hyvien metro- ja bussiyhteyksien ulottuville sijoittuva kirjasto palvelee myös laajempaa käyttäjäkuntaa, johon voidaan laskea esimerkiksi kauppakeskuksen ja terveysaseman asiakkaat sekä alueelle sijoittuvien yritysten työntekijät.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vanttinen

Lisätiedot

Katri Vanttinen, kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 31023126
katri.vanttinen(a)hel.fi

13.09.2022

Asia/8

Liitteet

1 Kalasataman kirjaston suunnittelu, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on pöydällepanon aikana muokannut lausuntoehdotusta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Mari Holopaisen ja viiden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien Kalasataman kirjaston suunnittelua. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Talousarvion laatimisohjoiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoremääriin sekä sisältyvät-
kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

kirjastopalvelujen johtaja
Katri Vanttinen

Lisätiedot

Katri Vanttinen, kirjastopalvelujen johtaja, puhelin: 09 31023126
katri.vanttinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Kalasataman kirjaston suunnittelu, Holopainen Mari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/8

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 133

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 151

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Harry Bogomoloffin ym. talousarvioaloitteesta koskien jääturheilun harrastamisen tuen lisäämistä

HEL 2022-005981 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että nykyisten avustusmäärärahojen puitteissa jääturheiluseuroille suunnattua olosuhdetukea ei ole mahdollista nostaa talousarvioaloitteessa esitetulle tasolle.

Jääturheilun alaisia lajeja ovat esimerkiksi jääkiekko, taitoluistelu, ringette, kaukalopallo, jääpallo ja pikaluistelu. Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2016 toteuttaman selvityksen ”Yhdenvertaiset mahdollisuudet harrastaa – painopisteenä harrastamisen hinta” mukaan harrastamisen hintaan vaikuttavat useat eri tekijät. Tilakustannusten lisäksi esimerkiksi toiminnan tavoitteellisuudella ja ammattimaisuudella, seuran organisoitumisella sekä erilaisilla väline- ja tekstiilikuluilla on vaikutusta harrastamisen kuluihin. Tästä syystä myös lajiryhmän ja yksittäisten lajien sisällä voi olla ja on merkittäviäkin eroja harrastamisen hinnassa.

Kaupunki tukee jääturheiluseuroja sekä muiden lajien yhdistyksiä subventoidun tilavuokrin liikuntapalveluiden hallinnoimissa tiloissa sekä avustuksin. Liikuntapalveluiden tilavuoromaksut ovat vahvasti subventoituja etenkin alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toiminnan osalta. Myönnetyt käyttövuorot ovat merkittävä osa helsinkiläisille liikuntaseuroille suunnattua tilatukea. Suurin osa kaupungin jäähallien jäähallivuoroista sekä tekojäävuoroista on myönnetty lasten ja nuorten jääturheiluun. Liikuntapalvelun tiloissa jäähallivuoron tuntihinta 8 euroa, tekojääkenttävuoron tuntihinta 10 euroa ja ulkokaukalovuoron tuntihinta 7 euroa, kun vuoron käyttötarkoitus on alle 20-vuotiaiden liikunta ja urheilu.

Liikuntapalvelu tukee jääturheilu- ja muiden lajien seuroja vuosittain toiminta-avustuksin sekä tilankäytön avustuksin. Toiminta-avustus on yleisluontoinen avustus seuran toimintaan ja sen myöntämisessä painotetaan alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten sekä erityisryhmien liikuntaa (80 % toiminta-avustukseen ositetusta määrärahasta jaetaan seuroille lasten ja nuorten harrastajamäärien perusteella). Tilankäyttöavustuksella tuetaan liikuntaseuran ohjattua harjoitusvuorotoimintaa muissa kuin liikuntapalvelun omissa tiloissa.

Liikuntaseurojen ja muiden liikuntaa edistävien yhdistysten avustuksiin osoitettiin yhteensä 8 821 000 euroa vuonna 2022. Määräraha sisältää 450 000 euron tasokorotuksen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle osoitetuista koronapalautumisen määrärahoista.

Vuonna 2022 tilankäytön avustuksista ositettiin yhteensä 950 000 euroa kohdeavustuksena jääkiekon ja taitoluistelun lasten ja nuorten jäävuoroihin (clearing). Clearing -avustus on Jääkenttäsäätiö sr:n hallinnoima tuki toiminta-avustusten piirissä olevien jääkiekko- ja taitoluistelu-seurojen alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toimintaan.

Liikuntajaosto päättää vuosittain liikuntaseurojen tilankäytön enimmäistuntihinnoista. Vuonna 2022 tilankäytön enimmäistuntihinta on 24 euroa/tunti, poikkeuksena uimahallin ratavuoro 14 euroa/tunti ja juniorien jäävuoro 42 euroa/tunti (liikuntajaosto 2.11.2021, § 22).

Jääurheilulajien tilankäyttöavustusten enimmäistuntihinta on siis jo nykyisellään muita lajeja korkeammalla.

Liikuntapalveluiden keväällä 2022 toteuttamasta tilankäyttöselvityksestä kävi ilmi, että helsinkiläiset liikuntaseurat käyttävät normaalissa harjoitustoiminnassaan 70 % muiden yhteisöjen liikuntatiloja eli esimerkiksi yksityisten palveluntarjoajien omistamia tiloja. Pääsääntöisesti näiden tilojen vuokrat ovat korkeampia kuin liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen sekä koulujen liikuntasalien vuokrat.

Tilankäyttöselvityksen mukaan jääliikuntalajien seurat maksavat tällä hetkellä korkeita tilavuokria suhteessa kaikkien helsinkiläisten seurojen keskiarvoon. Selvityksessä nousi esille kuitenkin myös muiden lajien seuroja, joiden tilankäyttömaksut ovat samalla tasolla jäälaajiseurojen kanssa. Kaupungin liikuntaseuroille suuntaamaa tukea tulisikin katsoa kokonaisuutena.

Vuoden 2022 avustushakemuksista saatujen tietojen mukaan liikunnan kansalaistoiminnan avustusten piirissä oli vuonna 2021 yhteensä 347 liikuntaseuraa ja liikuntaa edistävää yhdistystä, joissa liikkui aktiivisesti hieman vajaa 100 000 helsinkiläistä lasta, nuorta ja aikuista. Jäälajien parissa harrasti vuonna 2021 noin 7 000 aktiiviharrastajaa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Janina Kauppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 37159
janina.kauppinen(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

13.09.2022

Asia/9

Liitteet

1 Jääurheilun harrastamisen tuen lisääminen, Bogomolof Harry

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Harry Bogomoloffin ja yhdeksän muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien jääurheilun harrastamisen tuen lisäämistä. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Talousarvion laatimissohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritelmäriin sekä sisältyvät- kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Janina Kauppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 37159
janina.kauppinen(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Jääurheilun harrastamisen tuen lisääminen, Bogomolof Harry

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

Asia/9

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 134

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 152

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Harry Bogomoloffin ym. talousarvioaloitteesta koskien lasten jääliikunnan harrastamisen tuen lisäämistä

HEL 2021-011575 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee, että nykyisten avustusmäärärahojen puitteissa jääliikuntaseuroille suunnattua olosuhdetukea ei ole mahdollista nostaa talousarvioaloitteessa esitetylle tasolle.

Jääliikuntalajeja ovat esimerkiksi jääkiekko, taitoluistelu, ringette, kaukalopallo, jääpallo ja pikaluistelu. Näiden ja muiden lajien seuroissa tapahtuvaa liikuntatoimintaa kaupunki tukee subventoidun tilavuokrin liikuntapalveluiden hallinnoimissa tiloissa sekä avustuksin.

Liikuntapalveluiden tilavuoromaksut ovat vahvasti subventoituja etenkin alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toiminnan osalta. Myönnetyt käyttövuorot ovat merkittävä osa helsinkiläisille liikuntaseuroille suunnattua tilatukea. Suurin osa kaupungin jäähallien (Pirkkolan kaksi jäähallia sekä Oulunkylän jäähalli) vuoroista on myönnetty lasten ja nuorten jääliikuntaan. Näiden vuorojen tuntihinta on 8 euroa.

Liikunnan avustusten kriteereistä sekä avustuksiin käytettävissä olevan määrärahan osittamisesta päättää vuosittain kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto. Liikuntajaosto päätti kokouksessaan 2.11.2021, § 22 vuoden 2022 avustuskriteerit. Päätöksen mukaisesti tilankäyttöavustuksen myöntäminen perustuu säännöllisen ohjatun harjoitustoiminnan tunteihin, joista yhdistys on maksanut tilavuokraa. Tilankäyttöavustusta myönnetään sekä koulujen liikuntasaleissa että yksityisillä liikuntapaikoilla tapahtuneeseen ohjattuun liikuntatoimintaan.

Liikuntaseurojen ja muiden liikuntaa edistävien yhdistysten avustuksiin osoitettiin yhteensä 8 821 000 euroa vuonna 2022. Määräraha sisältää 450 000 euron tasokorotuksen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle osoitetuista koronapalautumisen määrärahoista.

Toiminta-avustuksen myöntämisessä painotetaan alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten liikuntaa ja urheilua sekä erityisryhmien liikuntaa. Kahdeksankymmentä prosenttia toiminta-avustukseen ositetusta määrärahasta myönnetään lasten ja nuorten sekä erityisryhmien harrastajamäärien perusteella.

Tilankäytön tukea voidaan myöntää seuralle muiden tilojen kuin liikuntapalvelun tilavuorojen säännölliseen ohjattuun käyttöön. Liikuntajaosto päättää vuosittain tilankäytön enimmäistuntituen. Vuonna 2022 tilankäytön enimmäistuntihinta on 24 euroa/tunti, poikkeuksena uimahallin ratavuoro 14 euroa/tunti ja juniorien jäävuoro 42 euroa/tunti (liikuntajaosto 2.11.2021, § 22).

Vuonna 2022 tilankäytön avustuksista ositettiin yhteensä 950 000 euroa kohdeavustuksena jääkiekon ja taitoluistelun lasten ja nuorten jäävuoroihin (clearing). Clearing -avustus on Jääkenttäsäätiö sr:n hallinnoima tuki toiminta-avustusten piirissä olevien jääkiekko- ja taitoluistelu-seurojen alle 20-vuotiaiden lasten ja nuorten toimintaan. Clearing-avustuksessa jäävuoron tuki on 42 euroa/tunti.

Jääkiekon ja taitoluistelun junioreilla clearing tilankäyttöavustuksen taso on siis jo nykyisellään muita lajeja korkeammalla.

Kaupungin liikuntaseuroille suuntaamaa tilankäyttötukea tulisikin katsoa kokonaisuutena ottaen huomioon kaikki lajit. Helsingissä on tällä hetkellä suunnitteilla ja valmisteilla useita merkittäviä olosuhdehankkeita, jotka vaikuttavat eri lajien harjoitusmahdollisuuksiin sekä samalla seurojen maksamien tilavuokrien suuruuteen.

Liikuntapalveluiden keväällä 2022 toteuttamasta tilankäyttöselvityksestä käy ilmi, että helsinkiläiset liikuntaseurat käyttävät normaalissa harjoitustoiminnassaan 70 % muiden yhteisöjen liikuntatiloja eli muita kuin kaupungin liikuntapalveluiden hallinnoimia tiloja. Pääsääntöisesti näiden tilojen vuokrat ovat korkeampia kuin liikuntapalveluiden hallinnoimien tilojen sekä koulujen liikuntasalien vuokrat.

Tilankäyttöselvityksen mukaan jääliikuntalajien seurat maksavat tällä hetkellä korkeita tilavuokria suhteessa kaikkien helsinkiläisten seurojen keskiarvoon. Selvityksessä nousi esille kuitenkin myös muiden lajien seuroja, joiden tilankäyttömaksut ovat samalla tasolla jäälaajiseurojen kanssa.

Helsingissä oli vuonna 2021 avustusten piirissä yhteensä 347 liikuntaseuraa ja yhdistystä, joissa liikkui aktiivisesti hieman vajaa 100 000 helsinkiläistä lasta, nuorta ja aikuista. Jäälaajien parissa harrasti vuonna 2021 noin 7 000 aktiiviharrastajaa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Janina Kauppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 37159
janina.kauppinen(a)hel.fi

13.09.2022

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Lasten jääliikuntaan lisää tukea, Bogomoloff Harry

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on pöydällepanon aikana muokannut lausuntoehdotusta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt 14.9.2022 mennessä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa kaupunginhallitukselle Harry Bogomoloffin ja 25 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien lasten jääliikunnan harrastamisen tuen lisäämistä. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvätkö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Janina Kauppinen, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 37159
janina.kauppinen(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

1 Lasten jääliikuntaan lisää tukea, Bogomoloff Harry

13.09.2022

Asia/10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 135

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 153

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ym. talousarvioaloitteesta käymälän, pukutilojen ja maisemaan sopivan valvojakopin rakentamisesta Tuorinniemen uimarannalle

HEL 2022-003324 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä tällä hetkellä Tuorinniemen uimarannalle esitettyjä investointihankkeita mahdollisena nykyisillä taloudellisilla edellytyksillä. Uimarannan palvelutason parantamiseen ei ole varauduttu vuoden 2023 liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa.

Tuorinniemen uimarannan palvelut eivät tällä hetkellä täysin vastaa suosituimpien uimarantojen palveluiden tasoa. Uimarannalla on kevyt-rakenteiset kopit vaatteiden vaihtoon, suihku sekä päivittäin huollettu kuivakäymälä noin 50 metrin päässä, mutta ei esimerkiksi pukeutumisenpenkkiä, pesutiloja tai esteetöntä WC-tilaa. Bajamaja edistää uimaranta-alueen yleistä siisteyttä kuivakäymälän sulkemisen jälkeen. Uimarannan välittömässä läheisyydessä on jäätelökioski. Aloitteessa mainittu, punakeltainen uimavalvojen metallikontti on toukokuussa 2022 korvattu vanhoihin valokuvain maisemoidulla uimavalvojen tukikohdalla.

Lautakunnan näkemyksen mukaan olisi kannatettavaa yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa ryhtyä toimiin hoitopöydällä varustetun cityvessan rakentamiseksi ranta-alueelle. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämisen rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämisen rantareitin käyttäjiä.

Vaikka Tuorinniemen uimarannan palveluita voisi olla perusteltua kohentaa korkean käyttöasteen ja esteettömyyden näkökulmasta, on rahoituksen ratkaiseminen haastavaa nykytilanteessa, jossa myös suuria perusparannushankkeita joudutaan lykkäämään rahoituksen puuttuessa.

Käsittely

Esittelijä muutti kappaleen 4 ensimmäisen virkkeen seuraavasti:

13.09.2022

"Lautakunnan näkemyksen mukaan olisi kannatettavaa yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa ryhtyä toimiin hoitopöydällä varustetun cityvessan rakentamiseksi ranta-alueelle."

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

Vastaehdotus 1:

Nina Miettinen: Lisätään kappaleen 3 toisen lauseen loppuun: "mutta ei esimerkiksi pukeutumispenkkiä, pesutiloja tai esteetöntä WC-tilaa."

Kannattaja: Lukas Korpelainen

Vastaehdotus 2:

Nina Miettinen: Lisätään kappaleen 4 ensimmäisen virkkeen perään:

"Samoin pukukoppien vaihtaminen siistimpiin olisi lautakunnan näkemyksen mukaan tarpeen."

Kannattaja: Lukas Korpelainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina Miettisen vastaehdotuksen 1 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Sirpa Asko-Seljavaara, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 8

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Veronika Honkasalo, Jonne Kivinen, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 1

Joel Harkimo

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Nina Miettisen vastaehdotuksen 1 mukaan muutetun ehdotuksen äänin 4 - 8 (1 tyhjä).

Poissa: 0

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 6

Sirpa Asko-Seljavaara, Jonne Kivinen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Suomalainen

Ei-äännet: 4

Mahad Ahmed, Lukas Korpelainen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 3

Paavo Arhinmäki, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hylkäsi Nina Miettisen vastaehdotuksen 2 äänin 6 - 4 (3 tyhjää).

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Wc, pukutilat ja maisemaan sopiva valvojakoppi Tuorinniemen uimarannalle, Rantanen Tuomas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä tällä hetkellä Tuorinniemen uimarannalle esitettyjä investointihankkeita mahdollisena nykyisillä taloudellisilla edellytyksillä. Uimarannan palvelutason parantamiseen ei ole varauduttu vuoden 2023 liikuntapaikkarakentamisen investointiohjelmassa

Tuorinniemen uimarannan palvelut eivät tällä hetkellä täysin vastaa suosituimpien uimarantojen palveluiden tasoa. Uimarannalla on kevyt-rakenteiset kopit vaatteiden vaihtoon, suihku sekä päivittäin huollettu kuivakäymälä noin 50 metrin päässä. Bajamaja edistää uimaranta-alueen yleistä siisteyttä kuivakäymälän sulkemisen jälkeen. Uimarannan välittömässä läheisyydessä on jäätelökioski. Aloitteessa mainittu,

punakeltainen uimavalvojen metallikontti on toukokuussa 2022 korvattu vanhoihin valokuvin maisemoidulla uimavalvojen tukikohdalla.

Liikuntapalveluiden näkemyksen mukaan olisi kannatettavaa yhdessä kaupunkiympäristön toimialan kanssa tarkastella mahdollisuutta hoitopöydällä varustetun cityvessan rakentamista ranta-alueelle. Maksuton ja esteetön cityvessa on koko vuorokauden ja ympäri vuoden käytettävissä oleva käymälä, joka palvelisi paitsi liikuntapalvelukokonaisuuden ylläpitämisen rannan asiakkaita myös kaupunkiympäristön ylläpitämisen rantareitin käyttäjiä.

Vaikka Tuorinniemen uimarannan palveluita voisi olla perusteltua kohentaa korkean käyttöasteen ja esteettömyyden näkökulmasta, on rahoituksen ratkaiseminen haastavaa nykytilanteessa, jossa myös suuria perusparannushankkeita joudutaan lykkäämään rahoituksen puuttuessa.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on pöydällepanon aikana muokannut lausuntoehdotusta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 3.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuomas Rantasen ja 9 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien käymälän, pukutilojen ja maisemaan sopivan valvojakopin rakentamisesta Tuorinniemen uimarannalle. Lausunto on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Talousarvion laatimissohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteissa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvät-kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Asia/11

---

stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Wc, pukutilat ja maisemaan sopiva valvojakoppi Tuorinniemen uimarannalle, Rantanen Tuomas

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 136

§ 154

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta ulkokuntosalien suunnitelmasta, mm. Lauttasaaren ja muualle Helsinkiin

HEL 2022-003297 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannattavana Lauttasaaren ulkokuntosalin laiteuudistusta osana osallistuvan budjetoinnin hanketta. Laiteuudistukseen on varattu osallistuvassa budjetoinnissa 70 000 euron määräraha ja laitteet on tarkoitus asentaa Lauttasaaren suosituimman uimarannan yhteyteen Kasinorannalle vuoden 2023 aikana.

Lisäksi lautakunta toteaa, että Helsingin kaupunki valmistelee parhailaan lähiliikuntapaikkaohjelmaa, jonka tavoitteena on Helsingin kaupungin lähiliikunnan palvelutason linjaaminen ja ohjelmointi. Tarkoituksena on kehittää tasapuolisesti helsinkiläisiä palveleva, riittävä ja monipuolinen lähiliikuntaverkosto sisältäen ulkokuntosalit. Työn aikana on täsmennetty ja yhtenäistetty lähiliikunnan määritelmiä ja luotu kokonaiskuva lähiliikuntapaikkojen nykytilasta niiden määrän, laadun ja saavutettavuuden suhteen. Ohjelma tuodaan tiedoksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sekä kaupunkiympäristölautakunnalle vuoden 2022 aikana.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite 02.03.2022 Nygård-Peltola Mia, Ulkokuntosalien suunnitelma, mm. Lauttasaaren ja muualle Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikuntapalvelukokonaisuus on toiminut edelläkävijänä ulkokuntosalilaitteiden kehittämisessä. Aloitteessa mainitut Espoon Otaniemessä käytössä olevat David-merkkiset laitteet on alun perin kehitetty Helsingin kaupungin käynnistämässä, yritys yhteistyössä toteutetussa hankkeessa. Ensimmäiset 370 uudentyypistä laitetta Helsinkiin hankittiin vuonna 2010. Tämän jälkeen vuosittain hankitaan noin 100 uutta laitetta, joilla vähitellen korvataan vanhoja laitteita ulkokuntoilupaikoissa. Useita David-merkkisiä laitteita sisältäviä kokonaisuuksia eli niin kutsuttuja ulkokuntosaleja on 24 kappaletta eri puolilla Helsinkiä. Lähiliikuntapaikkojen suosio kasvoi merkittävästi koronapandemian aikana. Lähiliikunta- ja luontopalvelujen kehittäminen ja ylläpito ovat kaupunkistrategian mukaisia tavoitteita.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 6.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygård-Peltolan talousarvioaloitteesta koskien ulkokuntosalien suunnitelmaa, mm. Lauttasaareen ja muualle Helsinkiin. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Talousarvion laatimisohjeiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvätkö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioaloite 02.03.2022 Nygård-Peltola Mia, Ulkokuntosalien suunnitelma, mm. Lauttasaareen ja muualle Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 137

§ 155

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ym. talousarvioaloitteesta koskien teko- jääradan rakentamista Vuosaareen vuonna 2023

HEL 2022-000706 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Vuosaaren tekojääradan suunnittelutyö on vasta alkanut, joten rakentamisen aloittaminen vuonna 2023 ei ole aikataulullisesti tai taloudellisesti mahdollista.

Tekojääkentän rakentamiseen Vuosaaren on varattu liikunta-alueiden vuosien 2023–2024 investointisuunnitelmissa 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi talonrakennusohjelmassa on vuodelle 2025 noin 1,5 miljoonaa tarvittavien uusien huolto- ja pukuhuonetilojen rakentamiseen.

Helsingissä on tällä hetkellä yhdeksän pysyvää tekojäärataa. Viime vuosina tekojääverkosto on täydentynyt Jätkä- ja Lauttasaareen radoilla, ja loppuvuodesta 2023 se on laajenemassa Johanneksenpuiston tekojääradalla.

Tekojääverkoston rakentamissuunnitelmia ohjaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistyvä palveluverkkotyö. Projektin yhteydessä tarkastellaan muun muassa tekojääratarakentamista suhteessa väestöpohjaan sekä lasten ja nuorten määrään, ja pyritään löytämään radoille optimaaliset sijainnit saavutettavuuden eri ulottuvuuksien näkökulmasta. Aikaisemmin tehtyjen analyysien perusteella Johanneksenpuiston radan jälkeen seuraavaa tekojäärataa rakennetaan Vuosaareen.

Yhden tekojääradan rakentamisen investointikustannukset ovat viime vuosina olleet noin 800 000–4 000 000 euroa. Hinnanvaihtelu selittyy rakennettavan radan koolla sekä muulla rakennettavalla infrastruktuurilla, kuten huoltorakennuksilla, konetiloilla ja aidoilla. Samoin haastava maaperä tai sijainti voivat nostaa rakentamiskuluja entisestään. Lisäksi on syytä huomioida, että kuluneen 18 kuukauden aikana rakentamisaajat ja -kustannukset ovat nousseet merkittävästi, joten tarkan kustannusarvion antaminen on haasteellista.

Investointikustannusten ohella Vuosaaren tekojääradan rakentaminen lisää liikuntapalvelukokonaisuuden vuosittaisia käyttökustannuksia energian, työntekijöiden sekä aineiden ja tarvikkeiden osalta noin 100 000 – 200 000 euroa vuosittain seuraavien 20–30 vuoden ajan. Tarkkaa arviota on haastava antaa, sillä käyttökustannukset varsinkin ener-

giakustannusten osalta ovat rakentamiskustannusten tapaan kohonneet merkittävästi viimeisen 18 kuukauden aikana.

Liikuntapoliittisesta ja liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian näkökulmasta tekojääraton rakentamishankkeet ovat perusteltuja. Ne lisäävät kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia sekä madaltavat liikumaan lähtemisen kynnyksiä muun muassa maksuttomuutensa ansiosta. Samoin rätton rakentamisella on myönteisiä vaikutuksia alueen nuorisoon kannalta merkittävänä harrastusmahdollisuuksia lisäävänä sekä sosiaalista integraatiota ja hyvinvointia edistävänä toimenpiteenä.

Tämä lausunto noudattelee samaa linjaa kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan (8.9.2020, § 131) valtuutettu Ville Jalovaaran aloitteen tekojääradan rakentamiseksi Vuosaareen vuonna 2021 antamaa lausuntoa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Tekojäärata Vuosaareen 2022, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Esittelijä on pöydällepanon aikana muokannut lausuntoehdotusta.

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 14.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Ville Jalovaaran ja yhden muun valtuutetun talousarvioaloitteesta tekojääradan rakentamiseksi Vuosaareen vuonna 2023. Aloite kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Talousarvion laatimisoheiden mukaisesti lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvät-
kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Talousarvioaloite, Tekojäärata Vuosaareen 2022, Jalovaara Ville

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 138

§ 156

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ym. talousarvioaloitteesta koskien tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon

HEL 2022-003325 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä tällä hetkellä tekojääradan rakentamista Tapulikaupungin liikuntapuistoon mahdollisena nykyisillä taloudellisilla ja toiminnallisilla edellytyksillä.

Helsingissä on tällä hetkellä yhdeksän tekojäärataa. Viime vuosina tekojäärataverkosto on täydentynyt Jätkäsaaren ja Lauttasaaren radoilla, ja loppuvuodesta 2023 se on laajenemassa Johanneksenpuiston tekojääradalla.

Tekojääverkoston rakentamissuunnitelmia ohjaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla käynnistyvä palveluverkkotyö. Projektin yhteydessä tarkastellaan muun muassa tekojääratarakentamista suhteessa väestöpohjaan sekä lasten ja nuorten määrään, ja pyritään löytämään radoille optimaaliset sijainnit saavutettavuuden eri ulottuvuuksien näkökulmasta.

Aikaisemmin tehtyjen analyysien perusteella Johanneksenpuiston radan jälkeen seuraava tekojäärata rakennetaan Vuosaareen, johon on varattu liikunta-alueiden vuosien 2023–2024 investointisuunnitelmissa 1,4 miljoonaa euroa. Lisäksi talonrakennusohjelmassa on vuodelle 2025 varattu noin 1,5 miljoonaa Vuosaareen tarvittavien uusien huolto- ja pukuhuonetilojen rakentamiseen.

Palveluverkkotyön alustavien tuloksien perusteella tekojääradan rakentaminen puolestaan Tapulikaupungin liikuntapuistoon ei ole perusteltua esimerkiksi saavutettavuuden näkökulmasta. Tapulikaupungin liikuntapuiston kohdalla tekojääradan rakentamiselle on lisäksi merkittäviä käytännön haasteita. Ensinnäkin liikuntapuistossa on toiminnasta vapaata maapinta-alaa tarjolla niukalti, minkä seurauksena iso tekojäärata olisi mahdollista sijoittaa ainoastaan jo olemassa olevan tekonurmiton paikalle. Tämä puolestaan ei ole kannatettavaa, sillä tekonurmen täyteaine toimii eristeenä jäähdytysputkien ja jään välillä. Näin ollen kentän jäädyttäminen vaatisi huomattavasti energiaa, mikä lisäisi liikuntapalvelukokonaisuuden käyttötalousmenoja jo ennestään haasteellisessa taloustilanteessa.

Toiseksi on huomioitava, että tekojääradan vaatiman putkiston rakentaminen edellyttäisi vanhan tekonurmimaton uusimista. Tämän maton käyttöikä todennäköisesti lyhentyisi huomattavasti säännöllisen jäädyttämisen myötä.

Kolmantena haasteena on puolestaan liikuntapuiston vanha ja huonokuntoinen huoltorakennus, joka ei riitä tekojääradan ylläpitämiseen. Huoltorakennusta tulee laajentaa ja perusparantaa ennen mahdollisen tekojääradan rakentamispäätöstä.

Haasteet huomioon ottaen Tapulikaupungin liikuntapuistoon voisi ison tekojään sijaan rakentaa pienen tekojääradan tai –kaukalon puiston tenniskenttien tai pienen kivituhkakentän päälle. Mahdollisen radan rakentaminen tulee kuitenkin toteuttaa mahdollisimman energiatehokkaasti ja ympäristöystävällisesti Helsingin kaupunkistrategian, hiilineutraalisuustavoitteiden ja yleisten periaatteiden mukaisesti. Huomionarvoista on, että pienenkin tekojääradan rakentaminen edellyttää liikuntapuiston huoltorakennuksen uudistamista.

Yleisellä tasolla tekojääratojen rakentamista hidastavat liikuntapalvelukokonaisuuden määrärahojen puute. Yhden tekojääradan rakentamisen investointikustannukset ovat viime vuosina olleet noin 800 000–4 000 000 euroa. Hinnanvaihtelu selittyy rakennettavan radan koolla sekä muulla rakennettavalla infrastruktuurilla, kuten huoltorakennuksilla, konetiloilla ja aidoilla. Samoin haastava maaperä tai sijainti voivat nostaa rakentamiskuluja entisestään.

Investointikustannusten lisäksi tekojääradasta koituu kaupungille vuosittaisia käyttökustannuksia työntekijöistä, energiasta sekä aineista ja tarvikkeista noin 100 000–200 000 euroa vuosittain seuraavien 20–30 vuoden ajan. Käyttökustannukset varsinkin energiankäytön osalta ovat rakentamiskustannusten tapaan kohonneet merkittävästi viimeisen 18 kuukauden aikana, joten tarkkojen kustannusarvioiden antaminen on tällä hetkellä erityisen haasteellista. Edellä mainittujen laskelmien perusteella voidaan kuitenkin todeta, että uusien tekojääratojen rakentaminen ei ole mahdollista liikuntapalvelukokonaisuuden nykyisillä investointi- ja käyttömäärärahoilla, vaan molempia olisi korotettava ennen uusien rakentamispäätösten tekoa.

Liikuntapoliittisesta ja liikuntapalvelukokonaisuuden palvelustrategian näkökulmasta tekojääratojen rakentamishankkeet ovat perusteltuja ehdotuksia. Ne lisäävät kuntalaisten liikkumismahdollisuuksia sekä mahdollistavat liikkumaan lähtemisen kynnyksestä muun muassa maksuttomuutensa ansiosta. Samoin ratojen rakentamisella on myönteisiä vaikutuksia alueen nuorison kannalta merkittävänä harrastusmahdollisuuksia li-

säävänä sekä sosiaalista integraatiota ja hyvinvointia edistävänä toimenpiteenä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Tekojääkenttä Tapulikaupungin liikuntapuistoon, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Sami Muttilaisen ja 11 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta tekojäärädan rakentamiseksi Tapulikaupungin liikuntapuistoon. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Talousarvioaloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Talousarvion laatimisosheiden lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa.

Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää tai vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastaavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin sekä sisältyvät- kö muutokset talousarvioehdotukseen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Liitteet

1 Tekojääkenttä Tapulikaupungin liikuntapuistoon, Muttilainen Sami

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 139

§ 157

**Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan esitys kaupunginhallitukselle
kulttuurin ja liikunnan laitosavustuksista vuodelle 2023**

HEL 2022-008885 T 02 05 01 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle kulttuurin ja liikunnan laitosavustuksia vuoden 2023 Helsingin kaupungin talousarvioon seuraavasti:

Kulttuurin laitosavustukset (TA-kohta 41002)

Kulttuurin laitosavustukset	TA 2022	Haettu 2023	TAE 2023
HAM Helsingin taidemuseo-säätiö sr	0	0	6 879 000
-toiminta-avustus	0	0	5 914 000
-vuokra-avustus	0	0	20 000
-biennaaliavustus	0	0	500 000
-kompensointiavustus	0	0	445 000
Helsingin teatterisäätiö sr	13 621 000	14 919 000	13 438 000
- laina-avustus	5 110 000		4 875 000
- toiminta-avustus	5 618 000		5 618 000
- vuokra-avustus	2 893 000		2 945 000
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	4 580 000	5 000 000	4 580 000
Suomen Kansallisooppera ja -baletti -säätiö sr	3 694 000	3 694 000	3 694 000
Suomen Urheilumuseosäätiö sr	89 000	99 000	89 000
UMO säätiö sr	816 000	929 064	916 000
Yhteensä	22 800 000	24 641 064	29 596 000

Liikunnan laitosavustukset (TA-kohta 41003)

Liikunnan laitosavustukset	TA 2022	Haettu 2023	TAE 2023
Helsinki Stadion Oy, josta	338 000	225 000	225 000
- toiminta-avustus	298 000	185 000	185 000

- vuokra-avustus	40 000	40 000	40 000
Jääkenttäsäätiö sr, josta	1 328 000	1 332 000	1 332 000
- korot ja lyhennykset	1 094 000	1 090 000	1 090 000
- vuokra-avustus	234 000	242 000	242 000
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	605 000	1 341 000	669 000
Stadion-säätiö sr, josta	6 234 904	8 303 408	7 018 504
- korot ja lyhennykset	5 650 000	6 433 600	6 433 600
- toiminta-avustus	0	700 000	0
- vuokra-avustus	584 904	1 169 808	584 904
Urhea-säätiö sr	250 000	270 000	250 000
Urheiluhallit Oy	4 000 000	5 210 000	4 023 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 340 000	3 025 000	2 342 000
Muut laitosavustukset	249 000	589 795	249 000
Kaikki yhteensä	15 355 904	20 296 203	16 108 504

Energianhinnan nousu näkyy selvästi laitosavustusta saavien kustannustasossa ensi vuonna. Laitosavustusten tasoa tulisi nostaa vastamaan nousseita energian hintoja. Alustavan arvioiden mukaan energian hinnan nousun vaikutus on ensi vuonna Olympiastadionilla 2 miljoonaa euroa, Jääkenttäsäätiöllä 770 000 euroa, Urheiluhallit Oy:lla 200 000 euroa, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:lla 170 000 euroa, Vuosaaren Urheilutalo Oy:lla 150 000 euroa, Kaupunginteatterille 175 000 euroa ja Korkeasaarelle 80 000 euroa.

Lisäksi lautakunta huomauttaa, että laitosavustuksiin ei ole tehty taso-
korotuksia. Yleinen inflaatio ja sovitut palkankorotukset tarkoittavat, että
laitosten kustannukset ovat nousseet merkittävästi energiahinnan nou-
sun lisäksi. Myös tämä tulisi huomioida laitosavustusten tasossa.

Käsittely

Esteelliset: Nina Miettinen, Tarja Loikkanen, Katri Vääntinen, Nina
Suomalainen

Esteellisyyksien syy: yhteisöjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 5)

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Lisätään esityksen loppuun:

”Energianhinnan nousu näkyy selvästi laitosavustusta saavien kustannustasossa ensi vuonna. Laitosavustusten tasoa tulisi nostaa vastamaan nousseita energian hintoja. Alustavan arvioiden mukaan energian hinnan nousun vaikutus on ensi vuonna Olympiastadionilla 2 miljoonaa euroa, Jääkenttäsäätiöllä 770 000 euroa, Urheiluhallit Oy:lla

13.09.2022

200 000 euroa, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:lla 170 000 euroa, Vuosaaren Urheilutalo Oy:lla 150 000 euroa, Kaupunginteatterille 175 000 euroa ja Korkeasaarelle 80 000 euroa.

Lisäksi lautakunta huomauttaa, että laitosavustuksiin ei ole tehty tasokorotuksia. Yleinen inflaatio ja sovitut palkankorotukset tarkoittavat, että laitosten kustannukset ovat nousseet merkittävästi energiahinnan nousun lisäksi. Myös tämä tulisi huomioida laitosavustusten tasossa.”

Kannattaja: Heimo Laaksonen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle kulttuurin ja liikunnan laitosavustuksia vuoden 2023 Helsingin kaupungin talousarvioon seuraavasti:

Kulttuurin laitosavustukset (TA-kohta 41002)

Kulttuurin laitosavustukset	TA 2022	Haettu 2023	TAE 2023
HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr	0	0	6 879 000
-toiminta-avustus	0	0	5 914 000
-vuokra-avustus	0	0	20 000
-biennaaliavustus	0	0	500 000
-kompensointiavustus	0	0	445 000
Helsingin teatterisäätiö sr	13 621 000	14 919 000	13 438 000
- laina-avustus	5 110 000		4 875 000
- toiminta-avustus	5 618 000		5 618 000

13.09.2022

- vuokra-avustus	2 893 000		2 945 000
Korkeasaaren eläintarhan säätiö sr	4 580 000	5 000 000	4 580 000
Suomen Kansallisooppera ja -baletti -säätiö sr	3 694 000	3 694 000	3 694 000
Suomen Urheilumuseosäätiö sr	89 000	99 000	89 000
UMO säätiö sr	816 000	929 064	916 000
Yhteensä	22 800 000	24 641 064	29 596 000

Liikunnan laitosavustukset (TA-kohta 41003)

Liikunnan laitosavustukset	TA 2022	Haettu 2023	TAE 2023
Helsinki Stadion Oy, josta	338 000	225 000	225 000
- toiminta-avustus	298 000	185 000	185 000
- vuokra-avustus	40 000	40 000	40 000
Jääkenttäsäätiö sr, josta	1 328 000	1 332 000	1 332 000
- korot ja lyhennykset	1 094 000	1 090 000	1 090 000
- vuokra-avustus	234 000	242 000	242 000
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	605 000	1 341 000	669 000
Stadion-säätiö sr, josta	6 234 904	8 303 408	7 018 504
- korot ja lyhennykset	5 650 000	6 433 600	6 433 600
- toiminta-avustus	0	700 000	0
- vuokra-avustus	584 904	1 169 808	584 904
Urhea-säätiö sr	250 000	270 000	250 000
Urheiluhallit Oy	4 000 000	5 210 000	4 023 000
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2 340 000	3 025 000	2 342 000
Muut laitosavustukset	249 000	589 795	249 000
Kaikki yhteensä	15 355 904	20 296 203	16 108 504

Esittelijän perustelut

Vuoden 2023 kulttuurin ja liikunnan laitosavustusten haku päättyi perjantaina 22.4.2022.

Hakemusten käsittelyprosessi toteutetaan Helsingin kaupungin hallintosäännön, avustuksia koskevien päätösten ja ohjeiden sekä kaupunginkanslian ohjeiden mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan päätöksen 28.05.2019, § 14 mukaisesti laitosavustuksen saajien edellytetään vuodesta 2020 lähtien toimittavan avustushakemuksen yhteydessä kolmivuotisen toimintasuunnitelman sekä siihen liittyvän talousarvion Helsingin kaupungin talousarvioesityksen ennustettavuuden parantamiseksi.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 17 luvun 1 §:n mukaan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet ja valvoo periaatteiden toteutumista toimialatasoisesti.

Helsingin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 14.12.2021, § 202 toimialan avustusmäärärahojen jakamisen periaatteet, joiden mukaan kulttuurin ja vapaa-ajan avustuksilla rakennetaan demokraattista ja elinvoimaista kaupunkia. Avustukset edistävät helsinkiläisten hyvinvointia ja terveyttä. Avustuksin edistetään YK:n Agenda 2030 tavoitteita. Avustuksilla vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa, helsinkiläisten osallisuutta ja yhdenvertaisuutta ja tuetaan monipuolista kulttuurin ja vapaa-ajantoimintaa. Parannetaan helsinkiläisten mahdollisuuksia merkitykselliseen elämään, sekä niillä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurillisesti kestävää toimintaa.

Vuoden 2023 toiminnan suunnitteluun vaikuttaa edelleen epävarmuustekijöitä kuten koronasta palautuminen sekä energian hinnan voimakas nousu. Näistä tekijöistä mahdollisesti aiheutuvan taloudellisen aseman heikkeneminen ja mahdollinen lisärahoituksen tarve tulisi arvioida erikseen tarveperusteisesti. Tällaisen arvioinnin yhteydessä tärkeänä lähtökohtana on aiheutumisperiaatteen tarkastelu. Tällaisen toimintatavan mukaan kunkin laitosavustusta saavan osalta olisi tarpeen arvioida erikseen mahdollisen lisätuen tarve ja määrä.

Esitys tehty yhteistyössä kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston talous- ja konserniohjauksen kanssa.

Kulttuuri- ja kirjastojaosto antoi 30.8.2022, § 24 laitosavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2023 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon. Kulttuuri- ja kirjastojaosto esitti huolensa lautakunnalle, että ensi vuodelle esitetyt laitosavustukset ovat pääasiassa saman suuruiset kuin tänä vuonna, eivätkä ota huomioon hintojen ja palkkojen nousua eikä inflaatiota.

Liikuntajaosto antoi 30.8.2022, § 16 laitosavustuksia koskevan esityksen kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalle sisällytettäväksi vuoden 2023 Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa koskevaan talousarvioon. Liikuntajaosto esitti yksimielisesti huolen energian hinnan vaikutuksesta toimintamäärärahojen riittävyteen.

Kulttuurin laitosavustukset

Laitosavustuksiin esitetään 6 796 000 euron lisäystä. Keskeisin syy määrärahan esitettyyn kasvuun on Helsingin taidemuseo HAM:n säätiöittäminen.

HAM Helsingin taidemuseosäätiö sr

Helsingin taidemuseo HAM:n säätiöittäminen: taidemuseo HAM esitetään sisällytettäväksi ehdotetulla tavalla uutena toimijana kulttuurin laitosavustusten piiriin edellyttäen, että kaupunginvaltuusto hyväksyy asian.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 21.6.2022, § 114 esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyisi Helsingin taidemuseon säätiöittämisen vuodesta 2023. Lautakunta katsoi päätöksessään, että säätiöittäminen on mahdollista vain, jos tähän tarvittava lisärahoitus osoitetaan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nykyisen talousarvion ulkopuolelta. Nyt esiteltävä esitys taidemuseon laitosavustukseksi on euromääräisesti sama kuin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan 21.6.2022 tekemässä päätöksessä.

Helsingin taidemuseosäätiö sr:n toiminta-avustus on tässä esityksessä 5 914 000 euroa ja vuokra-avustus 20 000 euroa. Kertaluonteisia eräiä ovat biennaaliavustus 500 000 euroa sekä kompensointiavustus 445 000 euroa. Helsinki Biennaalin rahoituksen kaupungin rahoitusosuus tulee vuodesta 2024 alkaen sisällyttämään kaupungin säätiölle osoittamaan laitosavustukseen. Kompensointiavustus on puolestaan omaisuuden luovutuksen yhteydessä annettava ylimääräinen rahamääräinen erä, jonka myötä siirrettävän omaisuuden määrä vastaa siirrettävien velkojen määrää. Näin ollen luovuttajalle tai vastaanottajalle ei muodostu luovutuksen yhteydessä voittoa tai tappiota. Tämän lisäksi kaupunginhallituksen käyttövaroista on tarkoituksena osoittaa säätiön pääomittamiseen erillinen 2 000 000 euron avustus, jota ei ole kirjattu tähän päätösesitykseen.

Asian valmistelu jatkuu ja nyt esitetyt euromäärät voivat muuttua ja täsmentyä vielä valmisteluprosessin aikana. Täsmentyviin euromääriin vaikuttaa ainakin säätiön arvonlisäverokohtelua koskevan ennakkoratkaisun lainvoimaisuus.

Helsingin teatterisäätiölle sr

Helsingin teatterisäätiölle sr:lle esitettävä tuki ei vähene, vaikka säätiön kokonaisavustus on 183 000 euroa pienempi kuin vuonna 2022. Teatterin lainanhoitokustannukset vähenevät 235 000 eurolla, lisäksi vuokrakustannuksiin esitetään 52 000 euron korotusta.

Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr

Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle osoitettu rahoitusosuus perustuu pääkaupunkiseudun kaupunkien tekemään rahoitussopimukseen kaupunkien osallistumisesta oopperan käyttökustannuksiin vuodesta 2014 lukien. Tämän lisäksi kaupungeilla on yhteistyötä koskeva puitesopimus ja vuosittain vahvistettava yhteistyösopimus. Kukin rahoitukseen osallistuva kaupunki tekee oopperan kanssa oman erillisen sopimuksensa.

Käyttökustannuksia koskevan rahoitussopimuksen mukaan kaupungit maksavat avustuksen Suomen Kansallisooppera ja -baletti sr:lle vuoden 2012 avustuksen suuruisena alennettuna yhdellä (1) prosenttiyksiköllä. Kukin kaupunki vastaa omasta avustusosuudestaan, joka on Helsingin kaupungille 68,9 %, Espoon kaupungille 21,2 %, Vantaan kaupungille 8,8 % ja Kauniaisten kaupungille 1,1 %. Sopimus jatkuu nyt uuden viisivuotiskauden 1.1.2023–31.12.2027 alkaen koska sopijapuolet eivät ole muuta ilmaisseet 31.12.2022.

Puitesopimus määrittelee yhteistyön alueiksi muun muassa taidekasvatushankkeet, pienimuotoiset oopperaproduktiot ja konsertit sekä tilojen käyttöön ja viestintään liittyvää yhteistyötä. Nämä yhteistyön muodot määritellään tarkemmin vuosittain vahvistettavassa toimintasuunnitelmassa.

UMO säätiö sr

UMO-säätiölle esitetään 100 000 eron korotusta toiminnan vakauttamiseen. Korotusesitys on kirjattu toimialan raamipaineita koskevaa esitykseen.

Liikunnan laitosavustukset

Ehdotus noudattaa vuoden 2022 tasoa lukuun ottamatta seuraavia kaupungin tytäryhteisöjen avustuksia:

Jääkentäsäätiö sr:n osalta vuokra-avustusta esitetään korotettavan 8 000 euroa. Vuokra-avustus liittyy laitokselta perittävään maanvuokraan.

Stadion-säätiö sr:n (+ 783 600 euroa), Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy:n (+64 000 euroa), Urheiluhallit Oy:n (+23 000 euroa) ja Vuosaaren

13.09.2022

Urheilutalo Oy:n (+2 000 euroa) osalta korotusesitykset liittyvät lainojen lyhennysten ja korkojen ennakoituun kasvuun.

Lisäksi Stadion-säätiön vuokra-avustukseen liittyen päätösehdotuksessa on huomioitu, että kaupunki perii laitokselta vuokrasta (97 484 euroa kuukaudessa eli 1 169 808 euroa vuodessa) 50 % niin kauan kuin vuokratilaa käytetään pääasiassa liikunta- ja kulttuuritoimintaan.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi
Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 126

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan kulttuuri- ja kirjastojaosto 30.08.2022 § 24

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto 30.08.2022 § 16

§ 158

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan hinnoitteluperiaatteet vuodelle 2023

HEL 2022-010170 T 02 05 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti toimialan hinnoitteluperiaatteista liitteen mukaisesti ja päätti samalla:

- valtuuttaa toimialajohtajan tekemään päätöksen toimialan hinnoista, hinnoitteluväleistä, maksuista, vuokrasta ja korvauksista vuodelle 2023 sekä päivittämään hinnaston tarvittaessa.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt lisäämään tai poistamaan vuoden 2023 aikana hinnastosta yksittäisen hinnan.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt päättämään toimialan itse järjestämien tapahtumien tapahtumahinnoista ja kiertueiden tms. esiintymisten hinnoista.
- valtuuttaa kaupunginmuseon museokaupan myyntihenkilöstön päättämään museokauppatuotteiden hinnoista.
- valtuuttaa toimialajohtajan päättämään palvelukokonaisuuden palveluissa maksuttomuuteen tai alennuksiin oikeutetuista asiakasryhmistä sekä palvelukokonaisuuskohtaisista henkilöstön etuuksista.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt, liikuntapalvelukokonaisuuden kumppanuusyksikön päällikön, Savoy-teatterin johtajan ja kaupunginmuseon museokaupan, kulttuuritalojen johtajat ja Tiivistämön toiminnanjohtajan soveltamaan hinnastossa määrättyä hintaa silloin, kun muutos liittyy hinnoittelun tarkoituksenmukaiseen kohtuullistamiseen (esimerkiksi kampanjat, tapahtumat) tai dynaamiseen hinnoitteluun, joka lisää palveluiden käyttöastetta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti, että vuoden 2023 hinnoitteluperiaatteisiin lisätään uutena maksuttomuuteen oikeutettuna ryhmänä liikuntapalveluihin omaishoitajat.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Teija Makkonen: Liite 1

Otsikko Henkilöasiakkaat, joille kohdennetaan maksujen subventointia:

13.09.2022

Poistetaan listalta turvapaikkaa tai tilapäistä suojelua hakeneet tai saaneet.

Teija Makkosen vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Jonne Kivinen:

Vuoden 2023 hinnoitteluperiaatteisiin lisätään uutena maksuttomuuteen oikeutettuna ryhmänä liikuntapalveluihin omaishoitajat.

Kannattaja: Eeva Kärkkäinen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Jonne Kivisen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 1

Nina Suomalainen

Ei-äännet: 12

Mahad Ahmed, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Joel Harkimo, Veronika Honkasalo, Jonne Kivinen, Lukas Korpelainen, Eeva Kärkkäinen, Heimo Laaksonen, Teija Makkonen, Nina Miettinen, Tuomas Tuomi-Nikula

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Jonne Kivisen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 1 - 12.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Jouni Tanninen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 37228
jouni.tanninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hinnoitteluperiaatteet 2023, kuvalk 13.9.2022 päätöksen mukaisesti
- 2 Ltk 22.1.2015 Ulkopuolisille vuokrattavat alueet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätösehdotus

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päättää toimialan hinnoitteluperiaatteista liitteen mukaisesti ja päättää samalla:

- valtuuttaa toimialajohtajan tekemään päätöksen toimialan hinnoista, hinnoitteluväleistä, maksuista, vuokrista ja korvauksista vuodelle 2023 sekä päivittämään hinnaston tarvittaessa.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt lisäämään tai poistamaan vuoden 2023 aikana hinnastosta yksittäisen hinnan.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt päättämään toimialan itse järjestämien tapahtumien tapahtumhinnoista ja kiertueiden tms. esiintymisten hinnoista.
- valtuuttaa kaupunginmuseon museokaupan myyntihenkilöstön päättämään museokauppatuotteiden hinnoista.
- valtuuttaa toimialajohtajan päättämään palvelukokonaisuuden palveluissa maksuttomuuteen tai alennuksiin oikeutetuista asiakasryhmistä sekä palvelukokonaisuuskohtaisista henkilöstön etuuksista.
- valtuuttaa palvelujen päälliköt, liikuntapalvelukokonaisuuden kumppanuusyksikön päällikön, Savoy-teatterin johtajan ja kaupunginmuseon museokaupan, kulttuuritalojen johtajat ja Tiivistämön toiminnanjohtajan soveltamaan hinnastossa määrättyä hintaa silloin, kun muutos liittyy hinnoittelun tarkoituksenmukaiseen kohtuullistamiseen (esimerkiksi kampanjat, tapahtumat) tai dynaamiseen hinnoitteluun, joka lisää palveluiden käyttöastetta.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta omalla toimialallaan päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää, hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista sekä vapautuksesta toimialalle kohdistettavan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta.

Tässä päätöksessä lautakunta päättää kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan osalta perusteet ja rajat, joiden mukaan toimialan viranhaltijat ja työntekijät päättävät vuoden 2023 hinnoista, maksuista, vuokrista ja korvauksista.

Kaupunkistrategian mukainen raamin kasvuprosentti on 2,21 %, jonka mukaisesti toimialan tulotavoite on noin 0,8 miljoonaa euroa suurempi verrattuna talousarvioon 2022 (huomioiden, toimialan tulotavoite on 15 %). Tämä 0,8 miljoonan euron lisätulo edellyttää hintojen indeksitarkastusta, joka voi vaihdella tuotteittain, mutta jää alle 5 %.

Vuotta 2022 koskevaan päätökseen verrattuna tässä esityksessä on muutettu kahta kohtaa. Ensinnä toimivallan delegointi palvelujen päälliköille vähäisten hintamuutosten tekemiseen on rajattu pois, sillä muotoilu ei ole ollut selkeä ja soveltaminen päätöksenteossa on ollut haastavaa. Asiaa tarkastellaan toimialan johtoryhmän käynnistämän hinnoitteluprojektin edetessä. Projektissa parannetaan hinnoitteluprosessia sekä tietoperusteisuutta hinnoittelutyössä. Toiseksi hinnoitteluperiaatteissa on muutettu indeksikorotuksia koskevaa kohtaa. Lautakunta on aikaisemminkin (7.9.2022, § 128) edellyttänyt toimialajohtajalta indeksikorotusten tekemistä, mutta muutti päätöstään (14.12.2022, § 204) siten, että antoi toimialajohtajalle myös mahdollisuuden olla tekemättä indeksikorotuksia hintoihin. Muutos liittyy koronapandemiasta elpymiseen siten, että jättämällä indeksikorotukset tekemättä, oletettiin asiakkaiden palaavan herkemmin toimialan palveluihin. Tässä esityksessä indeksikorotusten tekeminen on palautettu siten, että toimialajohtajan tulee tehdä indeksikorotukset, jotta toimialan tulonkantoprosentti voidaan turvata 15 %:n tasolle.

Vuoden 2022 hinnoitteluperiaatteisiin ei esitetä muutoksia vuodelle 2023.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Jouni Tanninen, projektipäällikkö, puhelin: 09 310 37228
jouni.tanninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hinnoitteluperiaatteet 2023 syyskuu22
- 2 Ltk 22.1.2015 Ulkopuolisille vuokrattavat alueet

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 128

§ 159

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan talousarvioehdotus vuodeksi 2023 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2023–2025

HEL 2022-005385 T 02 02 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raami ei mahdollista kaupunkistrategian täysimääräiseen toteuttamiseen tarvittavien palvelujen tarjoamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla energian hinnan nousu näkyy voimakkaammin kuin muilla peruspalveluja tuottavilla toimialoilla. Tämänhetkisen arvion mukaan toimialan energiakustannukset ovat ensi vuonna 4,9 miljoonaa euroa korkeammat kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Jos energiakustannusten ja yleisen hintatason nousua ei huomioida ensi vuoden talousarviossa, tarkoittaa se merkittäviä leikkauksia toimialan palveluiden laatuun ja laajuuteen. Kulttuuri, liikunta, nuorisotoiminta ja kirjastot kärsivät pahasti koronapandemiasta ja palveluiden nykyisen tason heikentäminen vaikeuttaisi koronasta palautumista merkittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä toimialan käyttömenoihin pitääkin lisätä vähintään energiakustannusten nousun verran lisää määrärahoja sekä siirtää investoinneista käyttötalouden puolelle eräitä menoja.

Talousarvioehdotuksen raamissa ei myöskään ole huomioitu uusien lakisääteisten tehtävien kuten oppivelvollisuuslain vaatimia uusia vakanssien tuomaa rasi- tusta 0,2 miljoonaa euroa eikä nuorisoikäluokan määrän kasvun tuomaa kustannusta 0,2 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategian toteuttamisen edellyttämiä kehittämistoimiin tarvittaisiin yhteensä 3,7 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

Lautakunta esittää huolensa irtaimen omaisuuden hankintaan osoitetun määrä rahan pienentämisestä. Se ei vastaa toimialan tarpeita. Lisäksi lautakunta katsoo, että hankintamäärärahoista miljoona euroa olisi syytä siirtää investoinneista käyttötalouden puolelle.

Tämän lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on tehnyt erilliset lausunnot talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmasta sekä liikunta- paikkojen ja ulkoilun alueiden rakentamisohjelmasta. Lausunnoissa on kriittisiä huomioita hankkeiden priorisoinnista suhteessa toimialan palveluverkkotarpeisiin. Lautakunta pitää myös liikuntapaikkojen ja ulkoilun alueiden osoitetun määrärahan tasoa selkeästi liian alhaisena.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2023 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsi tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2025 laatimisohjeet (liite 3).

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli talous- ja suunnittelupäällikkö Mika Malmberg. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Paavo Arhinmäki: Esitän ehdotuksen alkuun ennen pohjatekstejä seuraavaa tekstiä:

"Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että raami ei mahdollista kaupunkistrategian täysimääräiseen toteuttamiseen tarvittavien palvelujen tarjoamista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla energian hinnan nousu näkyy voimakkaammin kuin muilla peruspalveluja tuottavilla toimialoilla. Tämänhetkisen arvion mukaan toimialan energiakustannukset ovat ensi vuonna 4,9 miljoonaa euroa korkeammat kuin kuluvan vuoden talousarviossa.

Jos energiakustannusten ja yleisen hintatason nousua ei huomioida ensi vuoden talousarviossa, tarkoittaa se merkittäviä leikkauksia toimialan palveluiden laatuun ja laajuuteen. Kulttuuri, liikunta, nuorisotoiminta ja kirjastot kärsivät pahasti koronapandemiasta ja palveluiden nykyisen tason heikentäminen vaikeuttaisi koronasta palautumista merkittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mielestä toimialan käyttömenoihin pitääkin lisätä vähintään energiakustannusten nousun verran lisää määrärahoja sekä siirtää investoinneista käyttötalouden puolelle eräitä menoja.

Talousarvioehdotuksen raamissa ei myöskään ole huomioitu uusien lakisääteisten tehtävien kuten oppivelvollisuuslain vaatimia uusia vakanssien tuomaa rasiutusta 0,2 miljoonaa euroa eikä nuorisoiäluokan määrän kasvun tuomaa kustannusta 0,2 miljoonaa euroa. Kaupunkistrategian toteuttamisen edellyttämiä kehittämistoimiin tarvittaisiin yhteensä 3,7 miljoonaa euroa lisärahoitusta.

Lautakunta esittää huolensa irtaimen omaisuuden hankintaan osoitetun määrä rahan pienentämisestä. Se ei vastaa toimialan tarpeita. Lisäksi

lautakunta katsoo, että hankintamäärärahoista miljoona euroa olisi syytä siirtää investoinneista käyttötalouden puolelle.

Tämän lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on tehnyt erilliset lausunnot talonrakennushankkeiden rakentamisohjelmasta sekä liikuntapaikkojen ja ulkoilun alueiden rakentamisohjelmasta. Lausunnoissa on kriittisiä huomioita hankkeiden priorisoinnista suhteessa toimialan palveluverkkotarpeisiin. Lautakunta pitää myös liikuntapaikkojen ja ulkoilun alueiden osoitetun määrärahan tasoa selkeästi liian alhaisena."

Kannattaja: Nina Suomalainen

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Paavo Arhinmäen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 09 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioteksti 2023
- 2 TAE 2023 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2025 laatimisohteet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se päättäisi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2023 talousarvioehdotuksesta ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelmaehdotuksesta liitteiden 1–2 mukaisesti.

Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta merkitsee tiedoksi kaupunginhallituksen vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2025 laatimisohteet (liite 3)

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 27.6.2022 vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2024–2025 laatimisohteet. Samassa yhteydessä todettiin, että lauta- ja johtokuntien tulee hyväksyä talousarvioehdotuksensa 14.9.2022 mennessä.

Kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 on lähtökohtana valmisteltaessa valtuustokauden talousarvioita, toimintasuunnitelmia ja tulosbudjetteja. Kaupunkistrategiaa toteutetaan neljällä strategisella poikkialueella ohjelmalla: vastuullinen ja kestävä talous, kunnianhimoinen ilmasto- ja ympäristö, viihtyisä kaupunki sekä segregoation ehkäiseminen.

Kaupunkistrategian mukaisesti vuoden 2023 raami perustuu valtuustokauden alussa käyttömenojen kasvun vastuuperiaatteeseen, jossa käyttömenojen kasvu sidotaan kustannustason ja väestönkasvun muutokseen sekä strategiassa asetettuun tuottavuustavoitteeseen. Strategian mukaisesti vuosittaiset talousarviot, ja tätä edeltävä talousarvioehdotuksen raami, eivät ylitä vastuuperiaatteen mukaista menotaso.

Talousarvioehdotuksen 2023 raami ja laatimisohteet perustuvat yleiseen talouskehitykseen ja sotepe-muutoksen huomioimiseen kaupungin verorahoituksessa 2023–2025, sotepe-muutoksen ja HKL:n yhtiöittämisen huomioimiseen strategian taloustavoitteissa, kaupunkistrategian käyttötalouden vastuuperiaatteeseen sekä kokonaisinvestointien mitoittamisen tavoitteisiin.

Kaupunginhallitus ei ole ehdotuksessaan antanut toimialakohtaisia raameja, mutta talousarvioehdotusten yhteensovitus tehdään kaupunkitasoisen kokonaisraamin puitteissa. Kaupunkitasoisen kokonaisraamin mukaisten toimintamenojen kasvuprosentti on 2,21 % verrattuna talousarvioon 2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan talousarvioesitys on tehty perustuen kaupunkitason 2,21 % toimintamenojen kasvuun, joka on laskennallisesti noin 4 400 000 euroa lisää katteeseen. Raamin kasvu on laskettu vuoden 2022 talousarvion katteesta, josta on poistettu kaupungin taidemuseon (HAM) kulut ja tuotot.

Toimialan vuoden 2022 talousarvion toimintakatteesta poistuu 6,1 miljoonaa euroa, joka vaikuttaa vähentävästi myös talousarvion 2023 katteeseen. Tämä luku on 1,8 miljoonaa euroa pienempi, kuin kesäkuussa

ilmoitettu summa 7,9 miljoonaa euroa. Muutos johtuu siitä, että verottaja hyväksyi toimitilojen arvonlisäveroa ja vastikkeetonta luovutusta koskevan ennakkoratkaisuhakemuksen elokuussa, minkä seurauksena toimialalle jää 1,8 miljoonaa euroa HAM:in tiloihin liittyvää vuokratulua. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala maksaa vuokran sisäisesti kaupunkiympäristön toimialalle, mutta ei peri sitä HAM-säätiöltä.

Tämän lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle tullaan teknisesti siirtämään kaupunkiympäristön toimialan tekemän vuokramallin muutoksen mukaiset määrärahat.

Talousarvioesitys on valmisteltu siten, että toimiala varautuu välttämättömien menojen kasvuun 8 700 000 eurolla. Näitä ovat ennakoidut menot palkankorotusten, energiakulujen sekä sisäisten vuokrien kattamiseksi. Lisäksi on ennakoitu, että palvelujen ostojen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden tiliryhmäkohdille kohdistuu menokasvua yleisen hintatason nousun johdosta 1 400 000 euron verran.

Edellä kuvatun mukaisesti talousarvioesityksen määrärahaskasvu on yhteensä 10 100 000 euroa. Tästä talousarvioehdotuksessa katetaan raamin ennakoidulla kasvulla 4 400 000 euroa ja lisäksi toimialan nykyisen raamin sisältä tehdään 4 900 000 euron menojen sopeutus sekä 800 000 euron tulojen kasvu verrattuna 2022 tulosbudjettiin. Tulojen kasvu tarkoittaa sitä, että toimialan tulojen osuus säilyy noin 15 %:n tasolla ja hintoihin tehdään keskimäärin noin 4 %:n korotukset.

Toimialan raamipainevalmistelussa keväällä 2022 tunnistettiin toimintaympäristön muutoksiin liittyviä toiminnallisia 5 300 000 euron verran. Näihin tarpeisiin ei ole kohdennettu määrärahoja tässä talousarvioesityksessä.

Yleinen hintatason nousu sekä erityisesti energiakulujen kasvu luovat erityistä epävarmuutta vuoden 2023 talousarvion taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumiseksi. Nykyisen raamin sisällä tehtävä 4 900 000 euron sopeutus tarkoittaa toimialan nykyisen palvelutarjonnan laajuuden supistamista. Tarkempi suunnittelu palvelutarjonnan laajuuden supistamisesta tehdään tulosbudjettivaiheeseen syksyn 2022 aikana. Lisäksi toimialalla suunnitellaan energiansäästötoimenpiteitä energiankäytön vähentämiseksi sekä energiakulujen kasvun hallitsemiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla investoinnit kohdentuvat irtaimen omaisuuden perushankintoihin. Kaupunkitasoisessa vuoden 2023 talousarviossa kaupungin irtaimen investointiraami pienenee 7,4 %. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on soveltanut tätä samaa prosenttia esittäessään 500 000 euron pienennystä vuoden 2022 investointibudjettiin. Toimialan vuoden 2023 investointien talousarvioehdotus on 6 900 000

13.09.2022

euroa. Tämä tarkoittaa joidenkin uusien irtaimen omaisuuden perushankintojen myöhentämistä suunnitellusta.

HAM:iin liittyvillä irtaimen investoinneilla ei ole vaikutusta toimialan irtaimen investointien raamiin, koska ne jäävät toimialalle (TB22 = 0,3 miljoonaa euroa).

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan henkilöstötoimikunta käsitteli talousarvioesityksen kokouksessaan 31.8.2022.

Liite 1 sisältää:

Talousarvion 2023 perusteluteksti, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Liite 2 sisältää:

Talousarvion 2023 määrärahataulukot
kaikkien kolmen käyttötalouden osan talousarviokohtien määrärahat yhteensä
käyttötalouden osan TA-kohdan 4 10 01 määrärahat
käyttötalouden osan TA-kohdan 4 10 02 Kulttuurin laitosavustukset ja
TA-kohdan 4 10 03 Liikunnan laitosavustukset
toimialan talousarvioehdotus palvelukokonaisuuksittain sekä toimialan yhteisiin tuloihin- ja menoihin eriteltynä
irtaimen omaisuuden perushankintamäärärahat 2022–2031

Liite 3 sisältää:

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023–2025 laatimisohteet

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Kirsti Laine-Hendolin, hallintojohtaja, puhelin: 09 310 87751
kirsti.laine-hendolin(a)hel.fi
Mika Malmberg, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: +358405823381
mika.malmberg(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talousarvioteksti 2023
- 2 TAE 2023 taulukkoliite
- 3 Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen raami sekä talousarvio ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2023-2025 laatimisohteet

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin
+358 9 310 1060
Faksi
+358 9 310 87770

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

13.09.2022

Asia/17

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 06.09.2022 § 127

§ 160

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle Keskustan valtuustoryhmän aloitteesta asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen

HEL 2022-004682 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Eeva Kärkkäisen ehdotuksesta.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Sanna Granbacka, tutkija, puhelin: 09 310 27989
sanna.granbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 30.03.2022 Kolbe Laura Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantamista asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen kannatettavana. Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia voidaan lisätä kaavoituksen ja suunnittelun eri vaiheissa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki ohjaa rakentamista. Lain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle. Tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa (§ 1). Lisäksi rakennuksen

tulee soveltua rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset (§ 117).

Uutta Kaavoitus- ja rakennuslakia valmistellaan. Ehdotus hallituksen esitykseksi kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön lopputyönä 2021. Luonnos hallituksen esitykseksi rakentamislainsäädännön julkaisiin 11.4.2022. Uuden lain tavoitteina on mm. yksinkertaistaa rakentamisen lupakäytäntöä ja helpottaa osallistumista ja vuorovaikutusta.

Asemakaavoitus

Asemakaavoitus ohjaa rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla (MRL § 50). Asemakaavoituksesta vastaa Helsingissä Kaupunkiympäristön toimiala.

Asemakaavassa määrätään mm. uudisrakennusten rakennusala, rakennusoikeus, rakennuksen sijainti tontilla ja rakennuksen korkeus. Lisäksi kaavassa voidaan antaa viihtyisyyteen liittyviä määräyksiä esim. julkisivumateriaaleista, pihojen suunnittelusta ja istutuksista.

Asemakaavojen muutoksissa Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan julkisesti nähtäville, joissain tapauksissa myös asemakaavaluonnos ja myöhemmässä vaiheessa asemakaavaehdotus. Asukkaat ja osalliset voivat siten kommentoida suunnitelmia jo varhaisessa vaiheessa. Helsingillä on käytössään sähköinen ”Kerro kantasi” -palvelu, jossa kaupunkilaiset voivat kertoa mielipiteensä uusista asemakaavoista ja kaupunkisuunnitelmista. Kaupunkiympäristö järjestää myös vuorovaikutteisia asukastilaisuuksia, joissa kaavasunnitelmia esitellään. Kommenteista laaditaan vuorovaikutusraportti asemakaavan lähtötiedoksi.

Kaupunginmuseo tarkastelee asemakaavoja kulttuuriympäristön asiantuntijana. Lausunnoissa kommentoidaan esim. uudisrakennusten soveltuvuutta olemassa olevaan rakennettuun ympäristöön ja kaupunkikuvaan. Lisäksi tarkastellaan mm. rakennusten massoitteita, korkeutta ja julkisivuja. Kaupunginmuseo ei ota kantaa uudisrakennusten asuntoihin.

Helsingissä on voimassa Rakennusjärjestys (2010), joka ohjaa suunnitelmalliseen ja sopivaan rakentamiseen sekä ottamaan huomioon paikalliset kulttuuri- ja luonnonarvot.

Rakennusjärjestyksen tarkastaminen on aloitettu alkuvuonna 2022. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 13.10.2021 uu-

den kaupunkistrategian ”Kasvun paikka” vuosiksi 2021–2025, jonka perusteella kaupunkiympäristön toimialalla tarkistaminen käynnistettiin.

Rakentaminen ja suunnittelu

Asuntojen laatuun vaikuttavat mm. asunnon koko, valoisuus ja toiminnallisuus. Rakennuksia suunniteltaessa tulee yhteistyötä rakennuttajan, suunnittelijan ja asukkaan välillä lisätä. Joissakin kohteissa on toteutettu mahdollisuus vaikuttaa tuleviin asuntoihin suunnitteluvaiheessa. Suunnittelun ja käyttäjän välistä yhteistyötä voidaan lisätä esim. kaupungin käynnistämällä pilottihankkeilla.

Asuntosuunnittelussa vaikuttavat poliittiset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset tekijät ja motiivit. Poliittisilla päätöksillä voidaan ohjata asuntojen suunnittelua sääntelemällä esim. asunnon minimikokoa ja muita ominaisuuksia. Prosessien läpinäkyvyyden lisääminen helpottaa asukkaiden ja osallisten mahdollisuutta ymmärtää toimijoiden positiot ja vastuut.

Tiedottaminen kaavoituksesta, rakennushankkeista ja asuntosuunnittelusta on tärkeää ja sitä tulee lisätä niin, että osallisuuden mahdollisuudet ovat kaupunkilaisille selkeitä ja ymmärrettäviä.

Helsingin kulttuuriympäristöohjelma 2022

Helsingin kulttuuriympäristöohjelmassa korostetaan poikkihallinnollista yhteistyötä. Kaupungin eri palveluissa tehdään päivittäin suunnitelmia, jotka välillisesti tai välittömästi vaikuttavat rakennettuun ympäristöömme. Kaupungin museo alueellisena vastuumuseona ja Museovirasto ovat kulttuuriympäristön suojelun asiantuntijaviranomaisia. Kaupunkisuunnittelun, rakennusvalvonnan ja toimialojen tilapalveluiden työssä rakennetun kulttuuriympäristön eri puolet näyttäytyvät. Asemakaavoitus on olennainen väline toisaalta rakennustehokkuuden määrittelylle toisaalta kulttuuriympäristöjen ja kaupunkivihreän suojelun huomioimiseksi. Kulttuuriympäristöohjelman yhtenä toimenpiteenä on vahvistaa työtapoja yhteistyön ja ymmärryksen lisäämiseksi kaupungin sisällä, jotta vaalittavat kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, suojelutavoitteet sekä mahdolliset selvitystarpeet otettaisiin suunnittelussa ja kehittämisessä mahdollisimman hyvin huomioon.

Kulttuuriympäristöohjelman tavoitteena on myös parantaa kaupungin toimialojen ja kaupunkilaisten kulttuuriympäristötietoisuutta. Ohjelmassa pyritään löytämään uudenlaisia tapoja kaupunkilaisten osallistamisessa suunnittelun eri vaiheisiin. Omaehtoista toimintaa julkisissa kaupunkitiloissa ja ympäristöissä halutaan kannustaa mm. seuraavin toimenpitein:

- Kaupunginmuseo kehittää ja laajentaa Adoptoi monumentti –toimintaa.
- Kaupunkiympäristö kehittää Placemaking -toimintamallia, joka tarjoaa matalan kynnyksen osallisuusmahdollisuuksia kaupunkilaisille paikkojen yhteiskehittämiselle.
- Alueellisen yhteistyön ja verkostoitumisen tapoja kehitetään kulttuuriympäristötietoisuuden ja alueiden ominaispiirteiden vahvistamiseksi yhteistyössä kaupunginmuseon, kulttuurikeskusten, stadiluotsien, Helka ry:n ja paikallisten toimijoiden kanssa.

Myös brändin rakentamisen näkökulmasta Helsingin omaleimaisten kaupunginosien kulttuuri- ja luontovirkistysympäristöjen jatkuva kehittäminen sekä niiden esiin tuominen yhteistyössä kaupunkilaisten, yritysten ja yhteisöjen kanssa on tärkeää.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalla on käynnissä useita sisäisiä ja ulkoisia prosesseja, joiden tavoitteena on kaupunkilaisten osallistamisen lisääminen kaupunkisuunnittelun eri vaiheissa. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala kehittää uudenlaisia tapoja kaupunkilaisten osallisuuden lisäämiseksi myös kulttuuriympäristöjen viihtyvyyden ja asukkaiden omaehtoisen toiminnan lisäämiseksi. Alueellisilla kulttuurikeskuksilla voisi olla jatkossa nykyistä vahvempi rooli alueiden ja julkisten tilojen suunnittelussa, toimien alueellisena alustana ja luotsina taide- ja kulttuurilähtöiselle osallistavalle työlle.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 15.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle Keskustan valtuustoryhmän aloitteesta asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantamiseksi asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen. Aloite on kokonaisuudessaan liitteenä.

Aloitteesta on pyydetty lausuntoa myös kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Sanna Granbacka, tutkija, puhelin: 09 310 27989
sanna.granbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 30.03.2022 Kolbe Laura Asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien parantaminen asumisen laatuun ja viihtyisyyteen liittyen

13.09.2022

Asia/18

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 51400
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite

Fredriksberg, Konepajankuja 3
Helsinki 51

Puhelin

+358 9 310 1060

Faksi

+358 9 310 87770

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 161

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Teija Makkosen ym. valtuustoaloitteesta Helsingin kaik- kien yläkoulujen liittämistä mukaan Urhean yläkoulutoiminnan liikuntalähikouluiksi

HEL 2022-005400 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti yksimielisesti panna asian
pöydälle Teija Makkosen ehdotuksesta.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 13.04.2022 Makkonen Teija Helsingin kaikki yläkoulut
mukaan Urhean yläkoulutoimintaan liikuntalähikouluksi
- 2 Urheiluakatemia Urhean näkökulma valtuustoaloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei kannata kaikkien koulujen lisää-
mistä Urheatreenien lähikouluiksi, mutta tukee osaltaan toiminnan
mahdollistamista jatkossa yhä kattavammin kaupungin eri alueilla.

Aloitteessa esitetään, että kaikki Helsingin yläkoulut tulisi liittää mukaan
Urheiluakatemiaan yläkoulutoimintaan lähiliikuntakouluiksi, jotta jokaisel-
la nuorella olisi mahdollisuus osallistua Urheiluakatemiaan verkostotoi-
mintaan omassa lähikoulussaan. Urheiluakatemia järjestämä yläkou-
lutoiminta (eli Urheatreenit) on avointa ja maksutonta urheiluharrastus-
toimintaa kaikille helsinkiläisille yläkouluikäisille nuorille. Urheatree-
neissä nuoret pääsevät osallistumaan monipuolisiin fysiikka- ja lajihar-

joituksiin missä tahansa koulussa riippumatta siitä, mitä koulua kukin nuori itse käy. Tällä hetkellä Urheiluakatemia verkostoon Helsingissä kuuluu yhdeksän Helsingin kaupungin peruskoulua ja seitsemän soti-
muskoulua, joista osa tarjoaa urheilu- tai liikuntapainotteista opetusta, ja osa toimii lähiliikuntakouluina. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla pyritään lukuvuoden 2022–23 aikana selvittämään mahdollisuuksia lisätä Urheatreenejä yhä useampiin yläkouluihin, jotta Urheiluakatemia verkostotoimintaan osallistuvia kouluja olisi laajemmin ja tasavertaisemmin tarjolla kaupungin eri alueilla.

Urheatreeneiden ohella lasten ja nuorten säännöllistä ja päivittäistä liikkumista pyritään edistämään monin muinkin tavoin kaikissa kaupungin yläkouluissa. Liikkumisen edistäminen on kirjattu Helsingin kaupunkistrategiaan 2021–25 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021, § 293), jonka mukaan liikkuminen sisältyy jokaiseen varhaiskasvatus-, koulu- ja opiskelupäivään. Liikkumista edistetään myös osana kaupungin hyvinvointisuunnitelmaa (2022–25), jossa liikkumisen lisäksi yhtenä painopisteenä on terveelliset elintavat. Toteutettuja toimenpiteitä arvioidaan ja kehitetään tarkoituksenmukaisten mittareiden ja tutkimusten avulla.

Liikkumistaitojen edistäminen on kirjattu myös perusopetuksen toimintaa ohjaaviin perusopetuksen opetussuunnitelman sisältöihin. Liikkumistaitoja ja fyysistä aktiivisuutta lisäämällä tuetaan lasten ja nuorten opiskelukykyä ja vähennetään istumisesta koituvia haittoja. Liikkuminen on kirjattu myös lukuvuosien 2021–22 ja 2022–23 koulujen toimintasuunnitelmiin osaksi hyvinvoinnin osa-alueita. Helsingin kaikki perusopetuksen koulut ovat rekisteröityneet myös valtakunnalliseen Liikkuva koulu -ohjelmaan, jonka tavoitteena on oppilaiden osallistaminen, liikkumisen lisääminen, istumisen vähentäminen sekä liikunnallista harrastustoimintaa tarjoavien koulujen osuuden lisääminen.

Lukuvuonna 2022–23 yläkouluikäisille nuorille tarjotaan edelleen myös KouluPT-toimintaa, jossa nuoria tuetaan liikunnallisen elämäntavan piiriin liikuntaneuvonnan avulla. KouluPT-toimintaan ohjautuminen tapahtuu opettajan, oppilashuollon, kouluterveystieteiden tai nuoren vanhempien toiveesta. Esimerkiksi Move!-mittausten antama informaatio voi toimia herätteenä KouluPT-toimintaan ohjaamisessa. KouluPT-toimintaa toteutetaan erillisellä koronapalautumisrahoituksella. Lisäksi kaikki peruskoulut ovat mukana Harrastamisen Suomen mallissa, joka tarjoaa maksuttomia ja kaikille avoimia liikuntaharrastuksia koulupäivien yhteydessä samaan tapaan, kuin kaupungin omat toimintamallit EasySport ja FunAction ovat tarjonneet jo vuodesta 2010 alkaen. EasySport-, FunAction- ja Harrastamisen mallin liikunnallisia tunteja on tarjolla yhteensä jopa lähes 300 tuntia viikoittain kattavasti eri puolilla kaupunkia.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Teija Makkosen ja 14 muun valtuutetun aloitteesta Helsingin kaikki yläkoulut mukaan Urhean yläkoulutoimintaan liikuntalähikouluksi. Aloite kokonaisuudessaan on liitteenä. Aloitteesta on pyydetty lausunto myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta, joka käsittelee asiaa seuraavassa kokouksessaan 6.9.2022. Myös Urheiluakatemia on jättänyt oman lausuntonsa, joka on tämän lausuntoehdotuksen liitteenä.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Tuuli Salospohja, liikuntapalvelupäällikkö, puhelin: 310 87500
tuuli.salospohja(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 13.04.2022 Makkonen Teija Helsingin kaikki yläkoulut mukaan Urhean yläkoulutoimintaan liikuntalähikouluksi
- 2 Urheiluakatemia Urhean näkökulma valtuustoaloitteeseen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.08.2022 § 163

§ 162

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Matias Pajulan toivomuspöytäkirjasta koskien nuorten aloitejärjestelmän ongelmakohtien korjaamista

HEL 2022-005445 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kannatettavana toivomuspöytäkirjasta nuorten aloitteisiin liittyvistä ongelmakohtista, kuten kaupungin sisäisiin ohjeisiin liittyviin haasteisiin ja toteaa, että toivomuspöytäkirja on linjassa kaupungin tunnistamien kehittämiskohteiden kanssa. Kansliapäällikkö on asettanut vuodelle 2022 kaupunkiyhteisen aloitejärjestelmän kehittämistyöryhmän, jossa pyritään korjaamaan nuorten aloitteisiin liittyvät ongelmakohdat, kuten kaupungin sisäisiin ohjeisiin liittyvät haasteet.

Nuorten aloitteet

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista. Helsingin nuorten aloitejärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015 ja se on sekä kansallisesti että kansainvälisesti ainutlaatuinen malli. Nuorten aloitejärjestelmä on rakennettu mukailen kuntalaisten aloiteoikeutta, mutta siinä on huomioitu nuorten erityistarpeet ja demokratiakasvatuksen mahdollisuudet.

Aloitteet tehdään Nuorten Helsinki -sivuston kautta. Aloitteen voi tehdä myös sähköpostitse tai kirjallisesti toimittamalla sen kaupungin kirjaimoon. Kaupunginsihteerit vastaavat nuorten aloitteiden asianohjauksesta ja selvitysten pyytämisestä toimialoilta sekä pormestarin tai apulaispormestarin vastausten laatimisesta ja niiden lähettämisestä aloitteen tekijöille. Toimialojen asiantuntijat laativat aloitteiden vastaamiseksi tarvittavat selvitykset ja vastaavat mahdollisista yhteydenotoista aloitteen lähittäneeseen nuoreen. Nuorisopalvelut julkaisee nuorten jättämät aloitteet ja niihin saapuneet pormestarin tai apulaispormestarin allekirjoittamat vastaukset Nuorten Helsinki – sivustolla.

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston tietoon kahdesti vuodessa tehdyt nuorten aloitteet, niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä nuorisoneuvoston asiasta antaman lausunnon. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydälle-

panoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita. Kun valtuustossa käsitellään nuorten aloitteita, kolmella nuorisoneuvoston valitsemalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa hallintosäännön 29 luvun 7 §:n nojalla.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa Helsingin nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta. Se vastaa osaltaan kaupunginhallituksen 7.2.2022 toimialoille asettamaan tavoitteeseen siitä, että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa.

Kaupunginhallituksen 7.2.2022 päätöksen mukaisesti Helsinkiin on perustettu Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä. Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä ja laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisympäristöjen toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Helsingissä on tunnistettu nuorten aloitejärjestelmään liittyvät ongelmat, jotka sisältävät myös haasteet kaupungin sisäisiin ohjeisiin liittyen. Helsingin kaupungin tiedonhallinnan opas (Tiedonhallinnan ohjeet, Asianhallintaopas, kaupunginkanslia 15.6.2022) antaa kaupunkiyhteiset periaatteet, ohjeet ja menettelytavat asianhallintaan. Virastot, toimialat ja liikelaitokset voivat antaa omia tarkentavia ohjeita. Opas on tarkoitettu kaikille työssään tietoa käsitteleville. Vastuu asiakirjahallinnon toteutuksesta on toimialojen, virastojen ja liikelaitosten johtavilla viranhaltijoilla, jotka delegoivat tehtävät edelleen omassa organisaatiossa. Opas ei sisällä ohjeita nuorten aloitteiden vastaamiseen. Kulttuurin ja vapaa-ajantoimiala ja kaupunginkanslia ovat yhdessä tehneet tarkentavan ohjeen nuorten aloitteisiin vastaaville valmistelijoille. Ohjeet löytyvät kaupungin intrasta Ohjeet -sovelluksesta. Ohjeella on pyritty lisäämään kaupungin toimialojen ja palvelujen osaamista ja ymmärrystä nuorten aloitejärjestelmästä. Ohjeessa ohjeistetaan, että selvityksestä tulisi käydä ilmi aloitteen johdosta tehdyt toimenpiteet tai suunnitellut toimenpiteet toimialalla, perustelut tehdylle päätökselle tai ratkaisulle - silloinkin, kun aloitteessa esitetty asia ei voida toteuttaa tai edistää, tieto siitä, mistä aloitteen johdosta tehtyjä toimenpiteitä pystyy seuraamaan ja miten nuori voi mahdollisesti osallistua toimenpiteiden jatkokehittämiseen tai toteuttamiseen sekä yhteystiedot, joista voi kysyä lisätietoja aloitteeseen liittyen. Ohjeessa todetaan, että on tärkeää, että aloitteen tekijä tuntee tulevaisuutta kuulluksi. Ohje suosittaa, että kullakin toimialalla selvityksen valmistelija on mahdollisimman pian

13.09.2022

asian vireille tultua yhteydessä aloitteen tekijään ja että valmistelijan on hyvä keskustella nuoren kanssa joko aloitteen toteuttamisen tavasta tai mahdollisista vaihtoehtoisista keinoista edistää aloitteessa mainittuja asioita. Tällä pyritään varmistamaan, että valmistellaan vastausta oikeaan kysymykseen. Ohjeessa korostetaan, että tärkeintä selvityksessä on asiasisältö ja että nuorelle menevän vastauskirjeen laatimista helpottaa, jos sen pohjana olevat selvitykset on kirjoitettu selkeällä kielellä, ja niissä on otettu huomioon aloitteen tekijän ikä.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta on 26.3.2021 laatinut arviointimuistion nuorten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta (2020). Siinä todetaan, että nuorten aloitteet on käsitelty hallintosäännön ja muiden kaupungin ohjeiden mukaisesti lukuun ottamatta sitä että nuorisijaosto ei ole seurannut nuorten aloiteoikeuden toteutumista, ja että nuorten aloitejärjestelmää on alettu kehittää kaupungin linjausten mukaisesti, mutta kehittäminen on ollut hidasta ja uudistuksia on tehty vähän vuosina 2019–2020. Arviointikertomuksessa tulee esille, että aloitteiden käsittely ja siihen liittyvä vuorovaikutus eivät tyydytä nuoria. Nuoret ovat tyytymättömiä aloitteiden pitkään käsittelyaikaan ja vähäiseen vuorovaikutukseen aloitteiden käsittelyprosessissa. Haasteena on ollut, että ohjeistus aloitteisiin vastaamisesta ei aina tavoita aloitevastauksen valmistelijaa toimialalla eikä ohjeistus ole esimerkiksi vuorovaikutuksen osalta toimialoja velvoittava.

Nuorten aloitteisiin vastaamista koskevassa ohjeessa suositellaan, että toimialoilla aloitteiden vastauksia valmistelevat olisivat mahdollisimman pian asian vireille tulon jälkeen yhteydessä aloitteen jättäneeseen nuoreen. Aloitteita tehneet nuoret kokevat tärkeäksi sen, että he tulevat kuulluksi aloiteprosessin aikana. Ohje suosittelee, mutta ei velvoita toimialoja vuorovaikutukseen, eikä vuorovaikutuksen toteutumista seurata. Toimialoja ei kuitenkaan ole veloitettu raportoimaan, millä tavalla ne ovat yhteydessä aloitteen tekijään, joten aloitevastauksen valmistelun aikaisesta vuorovaikutuksesta ei ole tarkkaa tietoa.

Lisäksi on tunnistettu, että nykyinen nuorten aloitteiden käsittelyprosessi on monivaiheinen, hidas ja sisältää paljon manuaalista työtä. Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa annettiin toimenpidesuosituksia koskien nuorten aloitejärjestelmää ja sen kehittämistä. Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan, että kaupunginkanslian tulee yhdessä toimialojen kanssa varmistaa, että toimialoilla vastauksia valmistelevat ovat vuorovaikutuksessa aloitteen tekijän kanssa ja että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa keventää nuorten aloiteprosessia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla on sovittu, että nuorisijaosta seuraa vuoden ensimmäisessä kokouksessa nuorten aloiteoikeuden toteutu-

mista Helsingin kaupungissa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan nuorisosaasto on seurannut nuorten aloiteoikeuden toteutumista 18.03.2021 § 8 ja 27.01.2022 § 6.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala aloitti nuorten aloitejärjestelmän kehittämisen vuonna 2021, jolloin toteutettiin aloitteita koskeva palvelumuotoiluprojekti. Sen avulla muodostettiin kokonaiskuva aloitejärjestelmän nykytilasta ja roolista nuorten vaikuttamisen kokonaisuudessa ja luotiin suuntaviivat järjestelmän kehittämiseksi.

Tällä hetkellä kehittämistyöstä vastaa kansliapäällikön 2.3.2022 § 58 asettama kaupunkiyhteisen nuorten aloiteprosessin uudistamisen työryhmä, jonka tehtävänä on arviointikertomuksen suositusten mukaisesti keventää nuorten aloitteiden käsittelyä. Työryhmä etsii ratkaisuja aloiteprosessin parantamiseksi ja keventämiseksi sekä määrittelee toimijoiden roolit ja yhtenevät käytännöt toimialoille. Työryhmää on nimetty jäseniä kulttuuri ja vapaa-ajan toimialalta, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta, kaupunginkansliasta sekä kaksi nuorisoneuvoston jäsentä. Työryhmän puheenjohtajana toimii osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö kaupunginkansliasta ja varapuheenjohtajana aluepäällikkö kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toivomusponnessa esiin nostetut asiat on kaupungilla tapahtuvassa kehittämistoiminnassa tunnistettu ja niitä tullaan korjaamaan kansliapäällikön asettamassa aloiteprosessin uudistamisen työryhmässä.

Esittelijä

nuorisosaainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heli Kinnula, suunnittelija, puhelin: 310 89144
heli.kinnula(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajula Matias, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

13.09.2022

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Matias Pajulan toivomusponnosta, jossa kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta korjata nuorten aloitteisiin liittyvät ongelmakohdat, kuten kaupungin sisäisiin ohjeisiin liittyvät haasteet. Toivomusponsi kokonaisuudessaan on liitteenä.

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heli Kinnula, suunnittelija, puhelin: 310 89144
heli.kinnula(a)hel.fi

Liitteet

1 Pajula Matias, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 163

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponnosta nuorten vaikut- tamisen mahdollisuuksien ja tiedottamisen monipuolistamiseksi

HEL 2022-005441 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää toivomusponnosta kannatettavana. Helsingissä on tunnistettu haasteeksi tiedonkulku kaupungin työntekijöiden ja nuorten välillä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tehneet tiivistä yhteistyötä tiedottamisen selkeyttämiseksi, mutta kaupungissa on tunnistettu yhteistyön tiivistäminen kaikkien toimialojen ja kaupunginkanslian yhteiseksi tehtäväksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ovat tuottaneet yhdessä nuorille ja oppilaitoksille suunnatun infoposterin kaupungin helsinkiläisnuorille tarjoamista vaikuttamiskanavista. Posterit tarjoaa myös nuorten kanssa työskenteleville (esimerkiksi opettajat ja nuorisotyöntekijät) selkeän koosteen siitä, mitä vaikuttamisen mahdollisuuksia nuorilla kaupungissa on. Posterit on jaettu kattavasti vuodesta 2020 alkaen oppilas- ja opiskelijakuntapäivillä, koulujen ja oppilaitosten ohjaaville opettajille, Helsinki oppii -sivuilla ja muissa kaupungin materiaaleissa. Juliste on saatavilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksia kaupungissa on koottu myös Nuorten Helsinki -sivustolle, <https://nuorten.hel.fi/osallistu-ja-vaikuta/miten-voit-vaikuttaa/>.

Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän strategiakauden 2017–2021 arvioinnissa sekä Lapsiystävällinen kunta-ohjelman nykytilan kartoituksessa 2021 tunnistettiin, että kaupungista puuttuu systemaattiset ja yhteiset kanavat tavoittaa ja viestiä nuorille. Kaupungin tavat viestiä nuorille eivät vastaa nuorten todellisuutta, minkä takia lukuisat viestit tavoittavat vain pienen osan kaupungin nuorista. Lisäksi toimialoilla on hyvin erilaiset käytänteet nuorille viestimiseen.

Kaupunkistrategiassa (2021–2025) linjataan, että Helsinki edistää viestinnän ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien monikanavaisuutta, monimuotoisuutta ja monikielisyttä huomioiden myös asuinalueiden väliset erot.

Helsinkiin elokuussa 2022 perustetun Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän (7.2.2022) tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia konkreettiset toimenpiteet, jotka hyväksytään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteissa sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmän työ käynnistyy elokuussa 2022 ja sen myötä toimialat alkavat yhteistyössä miettiä nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistamista Helsingissä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä, että tiedonkulku eri toimialojen välillä on jouhevaa ja nuoret tavoitettavaa. Vaikka erilaisia kanavia on onnistuttu kehittämään, on kaupunkitasoisena tavoitteena vahvistaa tiedonkulkua niin nuorten kuin kaupunkiorganisaation keskuudessakin. Kaupungin tulee määrätietoisesti etsiä kanavia, jotka parhaiten tavoittavat lapset, nuoret ja henkilökunnan sekä varmistaa, että kaupungissa on jaettu ymmärrys siitä, miten lapset, nuoret ja opettajat tavoittaa parhaiten.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että toivomusponnessa esiin nostetut asiat on kaupungilla tapahtuvassa kehittämistoiminnassa tunnistettu ja niihin tullaan tarttumaan Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän työskentelyssä syksyllä 2022.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä valtuutettu Johanna Nuortevan toivomusponnosta nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksien ja tiedottamisen monipuolistamiseksi. Käsitellessään nuorten aloitteita ajalta 1.7.—31.12.2021 (13.4.2022) kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla Johanna Nuortevan ehdottaman toivomusponnen: ”Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan

sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä kehitetään tapoja parantaa tiedonkulkua nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksista. Selvitetään myös mahdollisia keinoja, miten perusopetuksen ja toisen asteen opettajat ja nuoret saisivat säännöllisesti tiedon ajankohtaisista nuorten vaikuttamisen mahdollisuuksista.” Toivomusponsi on liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 164

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mika Ebelingin toivomuspöytäkirjasta koskien nuorten aloitejärjestelmän parantamista

HEL 2022-005437 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nuorten aloitejärjestelmän parantamista koskevaa toivomuspöytäkirjasta kannatettavana ja toteaa, että toivomuspöytäkirja on linjassa kaupungin tunnistamien kehittämiskohteiden kanssa. Kansliapäällikkö on asettanut vuodelle 2022 kaupunkiyhteisen aloitejärjestelmän kehittämistyöryhmän, jossa huomioidaan nuorisoneuvoston tekemät konkreettiset ehdotukset nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi.

Nuorten aloitteet

Nuorten aloitteella tarkoitetaan helsinkiläisten 13–17-vuotiaiden tekemiä aloitteita kaupungin toimintaan kuuluvissa asioissa. Nuorten aloiteoikeuden tavoitteena on kannustaa nuorten osallistumista yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Samalla aloitteet tuovat kaupungin eri toimialoille tietoa nuorten toiveista ja tavoitteista. Helsingin nuorten aloitejärjestelmä on otettu käyttöön vuonna 2015 ja se on sekä kansallisesti että kansainvälisesti ainutlaatuinen malli. Nuorten aloitejärjestelmä on rakennettu mukailen kuntalaisten aloiteoikeutta, mutta siinä on huomioitu nuorten erityistarpeet ja demokratiakasvatuksen mahdollisuudet.

Aloitteet tehdään Nuorten Helsinki -sivuston kautta. Aloitteen voi tehdä myös sähköpostitse tai kirjallisesti toimittamalla sen kaupungin kirjaimoon. Kaupunginsihteerit vastaavat nuorten aloitteiden asianohjauksesta ja selvitysten pyytamisestä toimialoilta sekä pormestarin tai apulaispormestarin vastausten laatimisesta ja niiden lähettämisestä aloitteen tekijöille. Toimialojen asiantuntijat laativat aloitteiden vastaamiseksi tarvittavat selvitykset ja vastaavat mahdollisista yhteydenotoista aloitteen lähettäneeseen nuoreen. Nuorisopalvelut julkaisee nuorten jättämät aloitteet ja niihin saapuneet pormestarin tai apulaispormestarin allekirjoittamat vastaukset Nuorten Helsinki – sivustolla.

Hallintosäännön 26 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston tietoon kahdesti vuodessa tehdyt nuorten aloitteet, niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet sekä nuorisoneuvoston asiasta antaman lausunnon. Päätöksentekoa yksittäisten aloitteiden osalta ei pöydälle-

panoa tai toivomusponsia lukuun ottamatta sallita. Kun valtuustossa käsitellään nuorten aloitteita, kolmella nuorisoneuvoston valitsemalla jäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksessa hallintosäännön 29 luvun 7 §:n nojalla.

Nuorten aloitejärjestelmä on osa laajempaa Helsingin nuorten vaikuttamisen kokonaisuutta. Aloitejärjestelmä vastaa osaltaan kaupunginhallituksen 7.2.2022 toimialoille asettamaan tavoitteeseen siitä, että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa.

Kaupunginhallituksen 7.2.2022 päätöksen yhteydessä Helsinkiin perustettiin Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä. Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä ja laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisympäristön toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimielimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Nuorisoneuvosto on kaupunginvaltuuston 13.04.2022 § 84 kokouksessa esittämässään lausunnossa esittänyt konkreettisia ehdotuksia nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa aloitejärjestelmään kohdistuvat haasteet. Nuorten aloitejärjestelmään on aiemminkin kohdistunut paljon kehittämispaineita sekä nuorilta, päättäjiltä että viranhaltijoilta. Haasteet ovat liittyneet aloitteiden käsittelytapoihin, vuorovaikutuksen puutteeseen, käsittelyprosessin läpinäkymättömyyteen, aloiteverkkosivun toimimattomuuteen sekä aloitejärjestelmän huonoon tunnettuuteen.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala aloitti nuorten aloitejärjestelmän kehittämisen vuonna 2021, jolloin toteutettiin aloitteita koskeva palvelumuotoiluprosjekti. Sen avulla muodostettiin kokonaiskuva aloitejärjestelmän nykytilasta ja roolista nuorten vaikuttamisen kokonaisuudessa ja luotiin suuntaviivat järjestelmän kehittämiseksi.

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta on 26.3.2021 laatinut arviointimuistion nuorten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta (2020). Siinä annettiin toimenpidesuosituksia koskien nuorten aloitejärjestelmää. Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen suositusten mukaisesti kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee edelleen tiivistää yhteistyötään nuorten vaikuttamismahdollisuuksien tuomisessa konkreettiseksi osaksi koulujen ja oppilaitosten toimintaa ja opetusta. Lisäksi arviointikertomuksessa todetaan,

että kaupunginkanslian tulee yhdessä toimialojen kanssa varmistaa, että toimialoilla vastauksia valmistelevat ovat vuorovaikutuksessa aloitteen tekijän kanssa ja että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa keventää nuorten aloiteprosessia. Tarkastuslautakunnan toimenpidesuosituksen perusteella kaupungin on ainakin osin mahdollista toteuttaa nuorisoneuvoston esittämiä konkreettisia ehdotuksia nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tällä hetkellä kehittämistyöstä vastaa kansliapäällikön 2.3.2022 § 58 asettama kaupunkiyhteisen nuorten aloiteprosessin uudistamisen työryhmä, jonka tehtävänä on arviointikertomuksen suositusten mukaisesti keventää nuorten aloitteiden käsittelyä. Työryhmä etsii ratkaisuja aloiteprosessin parantamiseksi ja keventämiseksi sekä määrittelee toimijoiden roolit ja yhtenevät käytännöt toimialoille. Työryhmään on nimetty jäseniä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta, kaupunginkansliasta sekä kaksi nuorisoneuvoston jäsentä. Työryhmän puheenjohtajana toimii osallisuus- ja neuvontayksikön päällikkö kaupunginkansliasta ja varapuheenjohtajana aluepäällikkö kulttuuri- ja vapaa-ajantoimialalta.

Kulttuuri- ja vapaa-ajanlautakunta toteaa, että nuorisoneuvoston tekemät konkreettiset ehdotukset aloitejärjestelmän parantamiseksi vaativat toimialojen yhteistyötä. Yhteistyöstä vastaa kansliapäällikön nimeämä työryhmä nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi. Työryhmässä huomioidaan nuorisoneuvoston tekemät konkreettiset ehdotukset nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heli Kinnula, suunnittelija, puhelin: 310 89144
heli.kinnula(a)hel.fi

Liitteet

1 Ebeling Mika, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä kaupunginhallitukselle valtuutettu Mika Ebelingin toivomusponnosta, jossa kaupunginvaltuusto edellyttää selvittävän mahdollisuutta toteuttaa nuorisoneuvoston tekemät konkreettiset ehdotukset nuorten aloitejärjestelmän parantamiseksi. Toivomusponsi kokonaisuudessaan on liitteenä.

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoa muilta lauta- tai johtokunnilta.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heli Kinnula, suunnittelija, puhelin: 310 89144
heli.kinnula(a)hel.fi

Liitteet

1 Ebeling Mika, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 165

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämisestä Helsingissä

HEL 2022-005442 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää toivomusponnosta kannatettavana ja toteaa, että se on linjassa kaupungissa jo tunnistettujen kehittämis-kohteiden kanssa.

Helsingin kaupunginhallitus on tehnyt nuorten vaikuttamismahdollisuuksia vahvistavia linjauksia päättämällä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -malliin hakemisesta (19.10.2021) sekä hyväksymällä lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen (7.2.2022, 6 §). Molemmat päätökset velvoittavat kaupungin toimialat työskentelemään nuorten kanssa entistä tiiviimmässä yhteistyössä paremman Helsingin rakentamiseksi.

Helsingissä on arvioitu kaupungin toimintatapoja ja nuorten osallisuuden toteutumista sekä Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin yhteydessä että Helsingin nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakauden 2017–2021 laajassa arvioinnissa. Arvioinneissa on kerätty tietoa lapsilta ja nuorilta, opettajilta ja rehtoreilta, nuoris- ja osallisuusohjaajilta, nuorisotyön toiminnanjohtajilta, tutkijoilta, Ruudin ohjausryhmältä, kaupungin toimialojen asiantuntijoilta sekä toimialajohtajilta.

Arvioinneissa nousi esiin, että nuorten tilanteesta, tarpeista ja toiveista kerättyä tietoa tulisi hyödyntää monipuolisemmin yli toimialarajojen. Lisäksi nuorten osallisuuden kokemusta tulisi mitata systemaattisemmin. Nuorten kuulemista tulisi vahvistaa lisäämällä dialogia ja deliberatiivista demokratiaa ratkaisukeskeisen toiminnan rinnalle. Helsingissä tulisi vahvistaa osallistumisen läpinäkyvyyttä ja kehittää erilaisia tapoja kuulla nuoria heille merkityksellisissä asioissa.

Helsingissä lapset ja nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Helsingissä käytössä olevia, erityisesti nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhdessä tuottamaan julisteeseen sekä Nuorten Helsinki -nettisivuille <https://nuorten.hel.fi/osallistu-ja-vaikuta/miten-voit-vaikuttaa/>. Vaikuttamisen kanavien ja toimintatapojen tulee jatkossakin olla monipuolisia ja

niitä tulee arvioida ja kehittää yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaikuttamiskanavien kehittämisen lähtökohtana tulee olla yhteisesti sovitut tavoitteet sekä systemaattisesti kerättävä tieto nuorten osallisuuden kokemuksista.

Kaupunginhallituksessa päätettiin (7.2.2022) perustaa Helsinkiin lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä sekä asettaa kaupunkitasoiset tavoitteet ja mittarit jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Ohjausryhmä asetettiin osaksi kaupunkitasoista terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen (HYTE) ohjausrakennetta, lasten ja nuorten hyvinvointia edistävän LANU-verkoston taktiseksi ryhmäksi. Ohjausryhmään nimettiin jäsenet kaikilta kaupungin toimialoilta ja kaupunginkansliasta.

Ohjausryhmän tehtävänä on edistää kaupunkitasoisesti lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamista ja vaikuttamistoiminnan yhteensovittamista ja kehittämistä. Ohjausryhmän tehtävänä on laatia lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseen ja vaikuttamisjärjestelmän toimeenpanoon konkreettiset toimenpiteet. Toimenpiteet käsitellään kaupunkitasoisissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausrakenteessa (HYTE) sekä kaupungin osallisuusmallin ohjausrakenteissa ja toimieliimissä. Ohjausryhmä huolehtii, että osallistumisen ja vaikuttamisen toimintatapoja ja kanavia kehitetään kaupunkiyhteisesti ja kehittämisessä ja arvioinnissa kuullaan lapsia ja nuoria.

Kaupunkitasoisilla, yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Helsinki on sitoutunut tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että kaikilla kaupungin toimialoilla yhteistyössä lasten ja nuorten kanssa kehitetään ja monipuolistetaan tapoja kuulla ja osallistaa lapsia ja nuoria.

Helsingissä lapset ja nuoret harjoittelevat osallisuutta ja vaikuttamista kaupunkitasolla monin eri tavoin. Kuluvalla strategiakaudella 2021–2025 Helsingissä kokeillaan kahdesti vuodessa järjestettäviä avoimia apulaispormestarien toimialailtoja, joissa nuoret voivat tulla esiin heille tärkeitä asioita suoraan kaupungin ja toimialan johdolle. Helsingissä lisätään myös eri-ikäisten kaupunkilaisten tasavertaista kohtaamista. Osallistumisprosessien läpinäkyvyyttä lisätään siten, että lapset ja nuoret ymmärtävät, mihin osallistuminen kaupungissa kulloinkin vaikuttaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa valtuustoaloitteessa esitettyä toimivien ja nuoret tavoittavien vaikutuskanavien kehittämistä Helsingissä. Tässä keskeistä on ottaa nuoret mukaan suunnitteluun ja

13.09.2022

ideointiin ja hyödyntää kaupunkitasoista lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmää käytännön ratkaisujen etsimisessä.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Saxberg Mirita, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta lausuntoa 30.9.2022 mennessä valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnosta uusien vaikutuskanavien kehittämisestä nuorille. Aloitteessa esitetään, että Helsinki selvittää mahdollisuuksia tutkia ja kehittää uusia toimivia ja tavoitettavia vaikutuskanavia nuorille yhteistyössä nuorten kanssa. Toivomusponsi on liitteenä.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kasvatus- ja koulutuslautakunnalta

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Johanna Laukkanen, suunnittelija, puhelin: 310 89091
johanna.laukkanen(a)hel.fi

Liitteet

1 Saxberg Mirita, toivomusponsi, Kvsto 13.4.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.09.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 160, 161, 162, 163, 164 ja 165 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 158 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

13.09.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

13.09.2022

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Paavo Arhinmäki
puheenjohtaja

Miska Nera
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Lukas Korpelainen

Sirpa Asko-Seljavaara

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.09.2022.